National Library
Bibliothèque Nationale
OCT 9 1981
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A 0N4

B103/c/23/1

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 35 (1646) 1981 | NELJAPAEVAL, 17. SEPTEMBRIL — THURSDAY, SEPTEMBER 17 | XXXII aastakäik

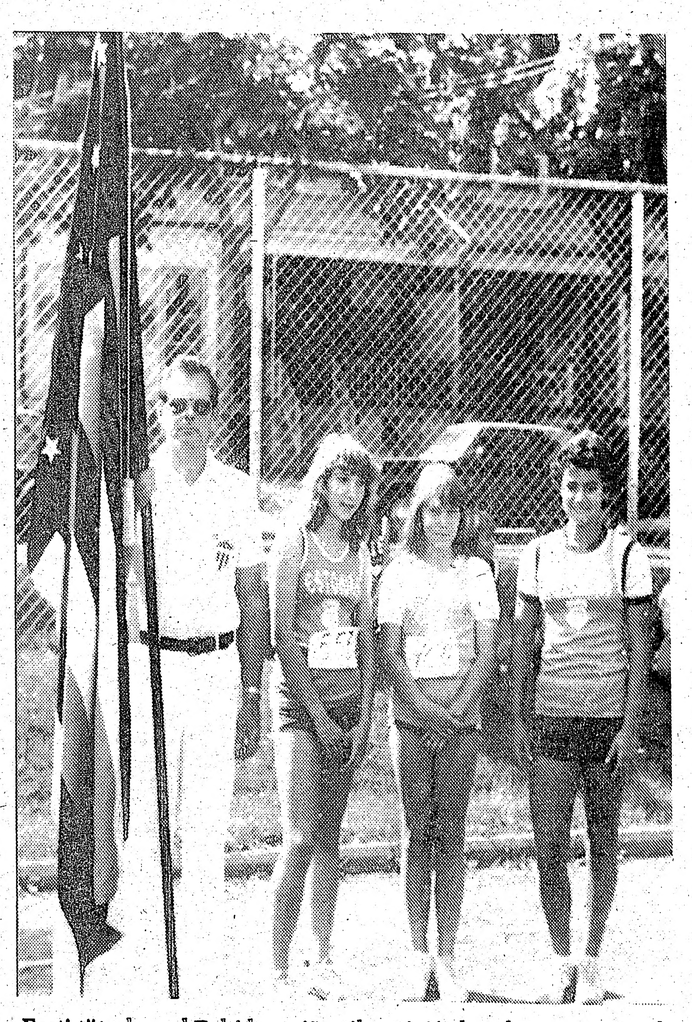

Eesti tütarlapsed Balti kergejõustiku esivõistlustel Torontos Brocktoni High Schooli staadionil laupäeval, 12. sept. Vasakult, Spordiselts Kalevi esimees Arvo Oiling lipuga, Juta Metsala, Pia Metsala ja Valia Reinsalu. (Lähemalt järgmises lehes.)
Foto — Harald Raigna

Koolitöö algas

PRAEGUSED NOORED PEAVAD PÄÄSTMA EESTI KEELE

Esmaspäeval algas Toronto Eesti Seltsi Täienduskoolis 33-mas õppeaasta traditsioonilise aktusega Eesti Maja suures saalis, kuhu oli kogunenud rohkesti noori ja nende vanemaid. Esimesse klassi registreeriti 20 uut õpilast ja neile liitub hiljem teisi.

Koolijuhataja Enn Ründva ütles sissejuhatavad sõnad, mille järele vaimuliku kõne pidas õp. Andres Taul rajades selle sõnadele: „Inimene õpib nii kaua kui ta elab. Need eestlased, kes asuvad Torontos ja ümbruskonnas on õnnelikud, sest nad saavad osa eesti elust ja eesti koolist. Kahju on neist, kes ükskõiksuse tõttu osa ei võta. Kui inimene tunneb oma juuri, on ta elu sisukam."

Koolikomitee esimees Hans Lupp ütles, et oleme selles koolis õpetanud juba paartuhat eesti noort. Nüüd õpetame kolmandat põlvkonda. Ta luges ette Eesti Kunstide Keskuse ja Kultuurfondi tunnustuskirjad koolile ja märkis, et õppetöö toimub ka alanud kooliaastal linnavalitsuse keelepärandi komitee majandusliku toetusega, mis võimaldab odava õppemaksu.

Koolijuhataja Enn Ründva oma kõnes toonitas, et praegused noored peavad päästma eesti keele kadumisest.

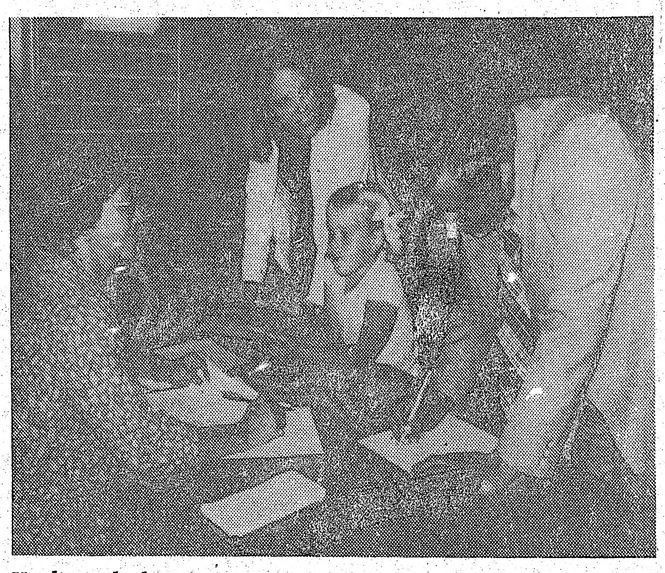

Koolitee algab... Laas Leivat täidab oma tütre Maaja registreerimislehte, Mall Puhm ootab oma tütre Alissaga järjekorda. Registreerimislaua taga õpetaja L. Aruvald. Foto — O. Haamer

Venelased kaotasid 1000 meest ja 200 tanki

Islamabadist saadud teadete kohaselt Afganistani rahvuslikud väeosad hävitanud ühes viimases lahingus 1000 N. Liidu sõdurit ja 200 tanki. Seda loetakse Afganistani vabadusvõitlejate üheks suuremaks võiduks 20 kuud kestnud vabadusvõitlses.

Vabadusvõitlejate (lääne ajakirjandus nimetab neid mässulisteks) teadustaja seletuse kohaselt kallaletung N. Liidu Qualagai armeele Baghlan provintsis, ida Afganistanis teostus 21. aug. ööl, kergete kahurite ja rakettide toetusel. Kallaletung tuli venelastele ootamatult ja selle tõttu nende kaotused olid rasked.

Välisvaatlejate arvates venelaste kaotusi on ülehinnatud. Märkimist väärib et afganistanlasil olid selles lahingus kasutamisel kerged kahurid ja tankitõrje relvad.

VAJAME RELVI...

Jeane J. Kirkpatrick, kes on USA peadelegaat UN-is, viibis neil päevil Pakistanis Afganistani piiri juures, et tutvuneda seal afganistanlastest põgenike olukorraga. Kui ta ühes laagris küsitles afgaani põgenikust naist, et mida põgenikud vajaksid kõige enam, vastas see: „Relvi. Toit ja kõik muu varustus on vähemtähtis. Meie võitlevad mehed vajavad relvi 1979. a. lõpul maale tunginud Nõukogude kommunistide vastu võitlemisel." Ameeriklanna ei saanud neile relvi lubada aga lubas neid aidata muul viisil.

UUS HIIGELJÕUJAAM TÜHJENDAB EESTI PÕLEVKIVIVARUD

STOKHOLM (EPL) — Nõukogude pressiagentuuri Novosti teatel on nüüd lõplikult otsustatud Eesti põlevkivipiirkonda ehitada uus elektrijõujaam ,mis oleks maailma suurim sellise küttega. Kapatsiteet on plaanide järgi 2,5 miljonit kilowatti.

Moskva plaan on Tallinnas okupatsioonivalitsuse poolt heaks kiidetud, kuigi eeldada võib, et see otsus Eestis kutsub esile rahulolematust, kuna see tähendab põlevkivivarude veelgi kiiremat röövmajanduslikku ekspluateerimist kõigi nende kahjudega, mida see kaasa toob eesti keskkonnale ja kahtlemata kaudselt mõjustab ka elanikkonna koosseisu, kuna kiviõlipiirkonda tuuakse veelgi rohkem vene tööjõudu.

Uus jõujaam saab olema kolmas tohutu soojuselektrijaam Kirde-Eestis. 1974-ndal aastal põletasid kaks olemasolevat, väiksemat jõujaama, 20 miljonit tonni põlevkivi. Kolmanda jaama rakendamine kahekordistab põlevkivi tarbimist. Sel teemal märgib Andres Küng oma inglise-keelses teoses „A Dream of Freedom": „Suurem osa Eesti põlevkivist lihtsalt põletatakse ära kahe tohutu soojuselektrijaama poolt.

Selline kõrgeväärtusliku tooraine raiskamine, mida võiks kasutada paljude keemiliste produktide tootmiseks, leiab ametlikku õigustamist lihtsalt sel põhjusel, et Nõukogude Liidu Loode Majanduspiirkonnas ei leidu muid looduslikke jõuresursse."

Kolmas soojuselektrijaam on olnud kavandamisel juba mitu aastat. 1977-ndal aastal adresseeris kaheksateist eesti loodusteadlast kirja kaasteadlastele Läänes, kus nad väitsid, et „enamate karjääride, kaevanduste ja soojuselektrijaamade loomine (mis on ametlikult ettenähtud kümnendas viisaastakuplaanis) paratamatult toob endaga kaasa dramaatilised muudatused keskkonna tasakaalus mitte üksi Põhja-Eestis vaid kogu Balti Mere piirkonnas Laiahaardelise põlevkivi kaevandamisega on märkimisväärne osa Kirde-Eestist muudetud kuumaastikuks." Teadlaste kiri lõppes märkusega, et lisaks keskkonna rikkumisele toob tööstuslik areng Kirde-Eestis endaga kaasa ka tuhandete venelaste sissevoolu Eestisse, kelle kohalolek veelgi „ärritaks niigi kõikuvat rahvuslikku tasakaalu" piirkonnas.

Hiljuti oli uue jõujaama kaitseks pandud ajaleht „Kodumaa" veergudel sõna võtma prof. Agu Aarna ülesanne seega on pehmendada proteste välismaalt, kuna see leht läheb ju propagandaks lääneriikides elavatele eestlastele Aarna räägib tuha viimisest Venemaa mitte mustamullaaladele happeliste põldude neutraliseerimiseks. Polevat unustatud ka keskkonda.

Jutt ei veena ilmselt eestlasi Eestis ega ka välismaal. Kuigi „Novosti" teate järgi on jõujaama ehituse otsustanud Tallinn, on tõsiasjaks see, et küsimus ei allu kohapealsele administratsioonile. Otsus langetati Moskvas üleliidulises ministeeriumis ja mitte Eestis.

MOSKVA RAKENDAS PROPAGANDA „SOLIDAARSUSE" VASTU

Äsja lõppenud „Solidaarsuse" konverents Gdanskis võttis vastu resolutsioone, mida vene ajakirjandus nimetab kontrrevolutsioonilisteks, kuid Moskva lõpetas oma suured sõjamanöövrid Poola lähisel ilma, et oleks tulnud kardetud invasiooni.

Konverents kutsus üles kommunistlike maade tööliskonda vabade ametiühingute loomiseks, nõudis õigust tööstuste juhtkonna valimisel ja kritiseeris teravalt kommunistlikku parteid.

N. Vene samal ajal toimunud manöövritest võttis osa umbes 100 000 meest ja laevastikukoondis Balti meres. Tehti ka maandumismanööver Poola rannikul.

See oli kolmas suurem sõjaline manööver Poola pinnal või vahetult selle idapiiri taga, viimase 12 kuu kestel, arvates Poola vabade ametiühingute loomisest poola tööliste poolt.

Ametiühingute liit „Solidaarsus" on tekitanud Moskvale palju peavalu oma majanduslike reformide nõudmisega ja sõjalisi manöövreid on korraldatud peamiselt selleks, et ähvardada Poolat sõjalise okupatsiooniga, kui töölised oma nõudmistega liiga kaugele lähevad.

Vaatlejatena viimastele suurmanöövritele olid kutsutud Poola, Bulgaaria, Kuuba, Tshehhoslovakkia, Ida-Saksamaa, Mongoolia ja Vietnami sõjaväelised esindajad. Lääneriikide sõjaväelisi esindajaid Moskva nendele manöövritele ei kutsunud, ega teatanud viimaste valitsustele nende manöövrite korraldamist. Sellega Moskva rikkus Helsingi kokkuleppega antud lubadust.

MAHATEGEV PROPAGANDA

Kohe pärast N. Liidu suurmanöövrite lõppu alustas Moskva ägedat propagandat „Solidaarsuse" vastu, süüdistades seda sotsialismi reetmises ja kahjuliku lääne imperialistliku propaganda kuulamises.

Tehes kokkuvõtet möödunud suurmanöövrite tulemustest, N. Liidu sõjaminister Dimitri Ustinov rõhutas, et nende manöövrite kaudu N. Liidu rahvas hoiatas lääneriike, et nad ei sekkuks Poola ega teiste nõukogude riikide siseasjadesse. Nõukogude sõdurid ja Varssavi Pakti riigid on valmis kaitsma sotsialismi saavutusi ja nõukogude korda.

Lisaks sellele on hakatud N. Liidu tööliskonda häälestama Poola tööliskonna taotluste vastaselt. Kirovi nimelise traktoritehase 30 000 töölist Leningradis lasti vastu võtta resolutsiooni, milles nad mõistavad hukka „Solidaarsuse" püüded kukutada kommunistlikku korda. Resolutsiooni kohaselt ei tohiks kellelgi jääda kahtlust, et „N. Liidu töölised jätavad hätta sõbraliku Poola". „Solidaarsuse" eesmärke mahategevaid resolutsioone on pandud vastu võtma ka Ungari ja Tshehhoslovakkia töölised.

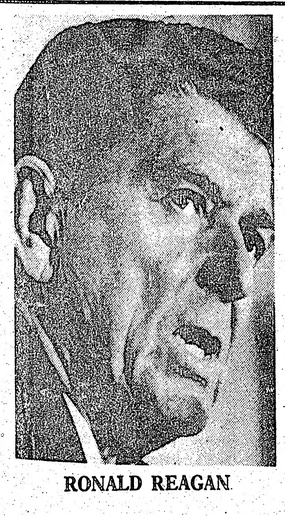

RONALD REAGAN

Begin ei muutnud Reagani meelt

WASHINGTON — Iisraeli peaminister Menachem Begin kinnitas oma külaskäigul sõprust president Ronald Reagan'iga, kuid ei muutnud tema meelt. President jäi kindlaks oma kava juurde müüa Saudi Araabiale ülimoodsaid vaatluslennukeid, mis Begini arvates ohustavad Iisraeli julgeolekut. USA relvade müük Saudi Araabiale 8,5 miljardi dollari väärtuses peab saama veel Kongressi kinnituse, mis on noateral, sest Iisraelil on USA-s palju sõpru.

Vaidlus käib peamiselt 30 jalase läbimõõduga radari ja elektroonarvutitega varustatud lennukite üle, mis on moodsaim maailmas.

Sõbralikel läbirääkimistel Begin'iga president tegi selgeks, et USA-l on sealses piirkonnas laialdased huvid mis peavad peegelduma suhetes ka teiste riikidega. Külaskäigul kinnitati Iisraeli tähtsust USA olulise liitlasena.

Joe Clark „alandas" oma rivaale

Joe Clark tegi ümberpaigutusi oma opositsioonirindel Kanada parlamendis. Endine majandusminister John Crosbie, kes oli konservatiivide majanduskriitikuks, sai vähemtähtsa ülesande ja endine peaministri asetäitja konservatiivide valitsuses Walter Baker kaotas oma koha konservatiivide parlamendiliikmete juhina. Majanduskriitikuks sai Michael Wilson. Ajalehed märgival, et Joe Clark tõenäolikult tahab olla edasi konservatiivide erakonna liider ja viis oma võimalikud võistlejad rahva silma alt ära.

Nädalakroonika

KHOMEINI TÕOTAB KÄTTEMAKSU TERRORISTIDELE

☆ Pärast oma lähema abilise Ayatollah Madoni mõrvamist tõotas Ayatollah Khomeini raskelt karistada terroriste, kes viimasel ajal on tapnud hulga tema pooldajatest ja lähematest kaastöölistest. Kohtuminister B. Nabovi teatel on möödunud 2½ kuu kestel likvideeritud rohkem kui 600 opositsiooni liiget ja seda jätkatakse, kui terror ei vähene. Ayatollah Khomeini kinnitas, et terrorlga ei saa kukutada praegust valitsust Iraanis.

Valitsus peab Mojahideen Kholq organisatsiooni atentaatide korraldajaks Iraanis. Nende juht Massoud Rajavi on Pariisis tõotanud, et ta kukutab Khomeini valitsuse Iraanis.

☆ Ontario peaminister Bill Davis sõitis Austraaliasse ja Uus Meremaale tihedama majandusliku koostöö arendamiseks nende maadega. Erilseks eesmärgiks pidi olema Bill Davise soov veenda sealseid majandusliikke ringkondi, et Kanada on hea maa, kus on kasulik investeerida.

Enne ärasõitu ta kritiseeris teravalt föderaalvalitsuse halba majanduspoliitikat ja lüges seda üheks põhjuseks, miks väliskapitali Kanadast suurel hulgal välja viiakse ning mujal kasulikumalt investeeritakse.

☆ Lahkhelid USA välisministri kindral A. Haigi ja relvastuse kontrollkomisjoni esimehe E. Rostowi vahel on suured. Viimane teatas, et ta läheb välisministrist mööda ja annab oma rapordid ainult Rahvusliku Julgeoleku nõunikule Richard Allenile.

☆ Arvatakse, et endine valimistel läbikukkunud USA president J. Carter läks ainult selleks Hiinasse, et valmistada endale teed tagasitulekuks

(Järg. lk. 3)

EELTEADE:

NEW YORGI EESTI TEATER
Laupäeval, 17. oktoobril kell 4 peale lõunat
Lawrence Park Collegiate Institute auditooriumis
125 Chatsworth dr. (Lawrence W. ja Avenue Rd.)

SIDE

EDUARD VILDE DRAAMA 4. VAATUSES
Lavastus: URMAS KÄRNER ☆ Lavakujundus: RAOUL LIND

Eesti Pensionäride Klubi Torontos

TERVISVÕIMLEMISE RING

alustab tegevust KOHVIGA
esmaspäeval, 28. septembril kell 12 päeval
Eesti Maja keskmises saalis.

ENDISED JA UUED VÕIMLEJAD TERETULNUD!

Akadeemiline Kodu korraldab

SÕPRUSÕHTU

reedel, 25. septembril kell 7.30 õ.
Tartu College'is.

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly.
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 — Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773.

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951.

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h. -5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ.
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas — 1 a. $30.00, 6 k. $16.00, 3 k. $11.00; USA-sse — 1 a. $32.00, 6 k. $17.00, 3 k. $11.50; Ülemeremaadesse: 1 a. $36.00, 6 k. $18.00, 3 k. $12.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri- ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

Üksiknumber —.55¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $5.00, tekstis $4.50, kuulutuste küljel $4.25.

"Allah on suur ja mina olen ta prohvet. Aga riigi valitsemine on ikka väga raske kunst."

Aktuaalsel teemal

N. LIIDU ÄHVARDUSED POOLALE

Nõukogude Liit suurendab oma sõjakära Poola tööliskonna vastu, kes on laiendanud oma nõudmisi demokratiseerimiseks ka teiste Ida-Euroopa maade peale. Lisaks 100.000-le relvastatud üksustele Läänemere ja Poola piiride lähikonnas, on nüüd käsutatud nõukogude oma tööliste hulgad, esiteks selleks, et ära kuulata partei propagandistide süüdistused Poola iseseisva ametühingu „Solidarity" vastu ja siis ette lugeda süüdistavad resolutsioonid paratamata käetõstmisega.

Poolas lõppenud „Solidarity" kongress teeb venelastele nähtavat muret. Liikumine on läinud nüüd nii suureks, et tööliskond julgeb nõuda vabu ja kontrollimata valimisi. See tähendab, et igaüks võib kandideerida ilma eelneva heakskiiduta partei poolt. Nõukogude korra „vabad valimised" seisnevad aga selles, et ainult need võivad kandideerida, keda kompartei on selleks lubanud, s.o. kompartei oma liikmed. Meie ise kogesime neid valimisi Eestis, kui toimusid viimased valimised nõukogude diktaadi all.

Kuid poola tööliskond on veelgi julgemaks läinud. Nagu kivi viskamiseks nõukogude aeda, nõuti neidsamu vabadusi kogu ida Euroopa maade blokile. Nähtavasti on „Solidarity" grupp tulnud arusaamisele, et nende unistused vabadusele ei täitu kunagi, kui nad oma poliitilist kaalu ei suuda laiendada teistele nõukogude maadele.

Vaatamata oma jõudude suurusele punane juhtkond Kremlis tunneb pinget. Nüüd seatakse ülesse nõukogude oma tööliskond ähvarduste tagapõhjana, kust lähetatakse maailma „Solidarity" vastane vaenulik propaganda. Nende ähvarduste kaudu saab lõpuks ka nõukogude oma töötaja informatsiooni selle kohta, mis toimub Poolas: „Meie oleme teateid Poolast lugenud ja need ei sisalda muud, kui vaenu sotsialismi vastu. Sarnased provokatsioonid on äratanud nõukogude rahva hulgas alati vaid viha ja protesti. Nõukogude Liidust ei ole oodata ühtegi sümpaatiat nelle, kes tõstavad oma käe maa ja rahva vastu, kellele Poola ja tema rahvas võlgneb oma eksistentsi."

Pole teada, millised meeleolud valitsevad Moskva ähvarduse all elavates teistes naabermaades. Ainult Ida-Saksamaal on märgatud uusi tuuli, millised pole veel jõudnud lõkkele lüüa. Moskva otsest ja relvastatud kallaletungi ootav Poola on järjekorras kolmas, Tshehhi ja Ungari kõrval, kus Kreml oma sõjajõududega „õige" korra majja toonud. Kuid Poola oma rohkem kui kolmekümne miljoni elanikuga on suurrahvas ja see ongi põhjuseks, miks Kreml on jällekordse kallaletungiga niikaua viivitanud. Kallaletungil Poolale oleksid aga ulatuslikud järeldused. See paiskaks segi Poola oma majanduse ja muudaks rahvamassid vaenulikuks okupatsioonivägede vastu. Teiseks puudub igasugune ettekujutus milliselt nakatuvad sellest Poola naabermaad ja isegi nõukogude oma tööliskond. Poola käekäigu kujunemisest on huvitatud demokraatlikud tööstusmaad, kes on Poolat aastate jooksul ulatuslikult finantseerinud. Ning lõpuks istub Washingtonis uus president ja uus valitsus, kes ei suhtu Nõukogude Liitu erilise sõbralikkusega.

Siit tulenebki poola „Solidarity" üha tõusev toon liberaliseerimisele ja nõukogude viivitus vastureaktsiooniga. Rahu asemel läheb maailm vastu uutele agressioonidele. Kui midagi juhtub, siis teab maailm, et sõjatule sütitaja istub Kremlis ja haudub kallaletungi mõtteid. Et need mõtted võivad ka realiseeruda, sest Kremli isandad ei ole midagi õppinud Stalini, Hitleri ja Mussolini käekäigudest.

V.

TÕSISED KÜSIMUSED

Küsitakse, et mis saab Kanadast ja kas senine jõukas heaolurlik ei lähe mitte vastu tumedale tulevikule. Valulapseks on Kanada majandus, liigkasulised hüpoteeglaenude protsendid, mis ulatavad üle 22-he protsendi ja mille tõttu paljud kanadlased kaotavad oma kodud. Kuid veelgi suuremat muret valmistab hiljuti sõlmitud õlikokkulepe Alberta provintsi ja liiduvalitsuse vahel Ottawas, millega kütteõli ja bensiini hind eeloleva viie aasta jooksul tõuseb neljakordseks. Kanada on külm maa ja kanadlased ei suuda enam omi kodusi kütta. Tohutuid kulusid nõuavad ka Kanada ühiskondlike hoonete kütmine ja transpordi kulud. Senine Kanada julgeoleku süsteem hävitati kolmeliikmelise komisjoni poolt ja koos uue põhiseadusega on karta, et võim Kanadas läheb ühe etnilise grupi kätte, keda mõjutavad N. Liidust väljasaadetud elemendid.

Näib, et Kanadas on lähenemas ajastu, mida kutsuti suure depressiooni ajaks Esimese ja Teise maailmasõja vahel. Valitses kohutav tööpuudus, inimesed kaotasid hulgaliselt oma võlgadega koormatud kodud. Tulemuseks olid streigid, rahutused ja vägivallateod.

Praegu on kõik märgid, et selle depressiooni sünged varjud lähenevad. Senine Kanada suhteliselt jõukas ja külluse ajastu on möödumas. Kanada elu oli ehitatud võlgadele. Perekonnad ostsid oma majad, suvilad ja isegi oma korteri sisustuse ja autod võlgadega. Võlaprotsendid olid suhteliselt madalad ja kuna hinnad kogu aeg tõusid, siis oli selline võlgadega koormatud elustiil isegi tulukas. Aastate jooksul maksti alatasa tõusvate palkadega kõik võlad ja oldi kõige selle omanikuks, mis võlaga oli ostetud. Kuid see kõik muutus sellega, et võlaprotsendid suureneva inflatsiooniga tõusid mitmekordseks. Raha laenajad ei taha kaotada, sest nad on peremehe seisundis. Inflatsiooniga nad isegi saavad tohutu suuri tulusid ja rikastuvad üle öö. Sellistel suurettevõtetel, pankadel ja teistel rahaasutistel on suur mõju poliitikutele, kes omi mehi toetavad valimiskampaanias.

KÕRGE ÕLIHIND

Kuid liigkasulistele rahaprotsentidele lisaks tekkis üks uus kunstlikult kujundatud koormus ja see on kütteõli ja bensiini hinna tõusmine Alberta ja Ottawa liiduvalitsuse kokkuleppe järele mitmekordseks, et rikastada ühte provintsi, rahvusvahelisi õlikompaniisid ja liberaalide poolt juhitud liiduvalitsust. Selle kokkuleppega tahetakse näidata, et Kanada maksumaksjal, tavalisel kodanikul ei ole midagi ütelda. Praegune keskvalitsus kodanikust ei hooli. Praegune peaminister teeb sõite Aafrikasse ja mujale ning jagab seal heldel käel toetusi, et oma isikut rahvusvahelisel areenil tõsta.

Kõige hämmastavam on, et kokkuleppe järgi laekub Alberta provintsile ja õliettevõtetele ning Ottawa liiduvalitsuse kassasse fantastilisi summasid. Alberta provintsi puhaskasu arvatake tõusvat 48 miljardile. Kuid seoses sellega samal määral tõuseb rahvusvaheliste õlikompaniide kasu. Muidugi ka liiduvalitsuse kassasse laekub tohutuid summasid. Selle juures kavatseb Alberta ainult murdosa laekunud kasust rakendada Kanadas. Raha laenatakse sinna, kust lekub suuremaid kasusid ja seega välismaadele. Rahvusvahelistele õlikompaniidele laekunud suured kasud lähevad muidugi välismaadele. Ka Ottawa liiduvalitsus jagab nimetamisväärse osa oma suurest tulust, mis ta maksudega õlist saab, Aafrikasse ja mujale nn. kolmandatele riikidele. Seega muutub Kanada maksumaksja selleks koormakandjaks eesliks, kelle ülesandeks on ainult ahneid poliitikuid rikastada. Asjatundjad arvavad, et sellega muutub Kanada üheks maailma kallimaks maaks.

Kõige rohkem arusaamatusi tekitas peaminister P. E. Trudeau jutt, kus ta võrdles Kanada tõusvaid õlihindu Euroopa maade, Lääne-Saksamaa, Prantsusmaa, Inglismaa õli hindadega, mis on suhteliselt kõrged. Kuid Kanada peaminister unustab, et Euroopa maad on võrreldes Kanadaga suhteliselt soojad maad, kus kütteõli tarvidus on minimaalne.

Ka on väär võrrelda Kanadat USA-ga. USA-s lõunariikidel ja Californias ei vajata kütteõli. Kanada on aga karm ja külm maa, kus enamik aastast vajatakse tohutu suurt hulka kütteaineid, et majasid, koolimajasid ja muid ühiskondlikke hooneid kütta. Sellega tõusevad maksud ja seda ainult selleks, et ühte provintsi, rahvusvahelisi ettevõtteid ja liiduvalitsust rikastada.

OHUSTATUD JULGEOLEK

Millisekes tujunevad Kanada julgeoleku probleemid seoses MacDonaldi komisjoni rapordiga ettevõetud muudatustega? Senini hoolitses Kanada julgeoleku eest Kanada Kuninglik Ratsapolitsei. Selle komisjoni ettepanekute järele on „mountid" teinud ülekohut peamiselt kommunistidele ja nende kaasajooksikutele. Nad on kogunud andmeid ja kannud kartoteeki neist, kes hävitasid Kanada julgeolekut ja spioneerisid kommunistlikkude riikide kasuks. Nüüd otsustas valitsus need kartoteegid hävitada. Kommuniste tuleb edaspidi võtta riigiteenistusse ja edutada juhtivatele kohtadele. Vaatamata sellele, et nad on Kanada riigi vastased ja töötavad ööd ja päeva selleks, et praegust demokraatlikku korda hävitada ja asendada seda Moskvast juhitud kommunistliku ühepartei diktatuuriga, mis peab viima välja kogu maailma Moskva ülemvalitsuse alla.

Kanada Kõrgem kohus peab varsti andma oma otsuse uue põhiseaduse asjas. Kanada politseijuhid oma koosolekul tõid ette, et võim Kanadas kippub minema ainult ühe väikese etnilise grupi kätte. Valgel mehel ja eriti Ida-Euroopast pärit kanadlastel võib tekkida suuri raskusi, sest N. Liidu mõju Kanadas kasvab.

AJK

Soveti siluetid

JUUDID „RAHVUSTE PARADIISIS"

Juudisoost revolutsioonipostlite ja kõrgete soveti ametikandjate hiilgeaeg Venemaal on küll juba oma kõrgpunkti minetanud, kuid juutide kaudne mõju soveti võimule on endiselt märgatav — asugu siis selle taga olevad jõud kas sees- või väljaspool raudset eesriiet.

Millise muu, vene võimu all oleva rahvuse liikmeile antaks näiteks luba tuhandete kaupa vabasse maailma välja rännata? Pealegi veel olukorras, kus kogu maailma juutlus Venemaa vastu ebasõbralikult häälestatud on ja kus juutide kurss vene võimukandjate silmis madal juhtub olema.

Nõukogude Vene ja juutluse vahel praegu valitseva pinge põhjusi on mitu, kuid üks tähtsamaid tuleneb Iisraeli territoriaalsetest ambitsioonidest oma naabrite arvel. Selles küsimuses on Venemaa visanud oma mõju Iisraeli ägedate vastaste poolsele vaekausile.

See pole esimene kord, kus tüli põhjuseks juutide ja sovetivõimude vahel on juutide püüdlus oma rahvusliku kodu rajamise poole. Kui Teise maailmasõja Idarinne tagasi rulluma hakkas, võttis maad vabastatud alade kodanike massiline Siberisse saatmine. Neid süüdistati Saksa okupatsioonivõimudega koostöötamises.

JUUDID TAOTLESID „VABARIIKI"

Juba 1943. a. lõpul deporteeriti itta mitmesuguseid vähemusrahvusi, nagu kirgiise, kalmõkke, ingushshe jne. tuhandete perekondade kaupa. Kui küüditamise järjekord ükskord Krimmi tatarlaste kätte jõudis ja nende autonoomne vabariik ilma pikema jututa maakaardilt kustutati, esitas n.n. „Juudi Fashismivastane Komitee" kirjaliku ettepaneku Stalinile, et reetlikest tatarlastest tühjendatud Krimmi poolsaar antaks juutidele oma rahvusliku nõukogude vabariigi rajamiseks Nõukogude Liidu raamides.

Sellise maiuspala kinkimine juutidele (neil oli juba 1928. a. saadik — ja on praegugi olemas — oma autonoomne piirkond Siberis) ei leidnud isakese Stalini heakskiitu ja kogu Fashismivastane Komitee langes põlu alla ning selle aktiivsemad liikmed likvideeriti. Neist silmapaistvaim oli kompartei keskkomitee liige ja endine Profinterni esimees S. Lozovski, kes oli hästi tuntud lääne ajakirjanikele ametliku informatsiooni andjana Teise maailmasõja ajal. Ta lasti maha. Teine, mitte vähem tuntud tegelane, kuulus ja paljuimetletud jidish teatri näitleja, Solomon Mihoels, sõideti veoautoga surnuks ja maeti siis suurte auavaldustega. Juudi riigi asutamise afäär nõudis ränku ohvreid kõrgetel positsioonidel asunud juutide hulgas, kes Juudi Fashismivastasese Komiteesse olid kuulunud.

MOLOTOVI NAINE

Komitee väheste eluga-pääsenud liikmete hulgas oli vast silmapaistvaim sms. Zhemtshuzhina, kes Riikliku Kosmeetikatrusti direktorina oli see, kes nõukogude noortele andis tagasi huulepulga ja lõhnaõli, mis senini oli kuulunud burzhuaasliku luksuse hulka. Ta saadeti asumisele, kust ta alles pärast Stalini surma tagasi pääses oma abikaasa, Stalini-aegse kurikuulsa välisministri Molotovi juure. Hoolimata oma naise ebasoosingusse langemisest jäi Molotov oma isandale endiselt truuks, millega ta rahva hulgas oli teeninud endale hüüdnime, mis küll trükimusta ei kannata, kuid võiks vabas tõlkes kõlada vast „kivitagumik" (oskus oma positsioonile ikka istuma jääda, mis ka ei juhtuks). Isegi Stalini raevuhoo elas ta üle kui ta oli ainsana julenud erapooletuks jääda kui tema naise väljaheitmine partei keskkomitee administratsioonist keskkomitees hääletusele tuli.

AUTONOOMNE PIIRKOND

Venemaa juutide poolt oma rahvusliku kodu jaoks ihaldatud Krimmi poolsaar liideti Ukrainaga. Juutidele kuuluv autonoomne piirkond (36.000 ruutkilomeetrit) Mandzhuria piiri ääres oli 1970 a. rahvaloenduse andmeil asustatud 173.000 elanikuga (s.o. vähem kui 5 inimest ruutkilomeetri kohta). Kui võtta arvesse, et samal ajal arvestati juutide koguarvu soveti impeeriumis 2,5 miljonile, siis näib, nagu poleks Juudi Autonoomsel Piirkonnal kuigi suurt tõmbejõudu Venemaa juutidc hulgas.

Kas oleks Juudi riik Krimmi poolsaarel venemaa juutluse huvisid paremini teeninud? Aja märgid näitavad, et venemaa juutlus on kaotanud lootuse paremale tulevikule soveti riigisüsteemis. Juutide käsi on alati kõige paremini käinud seal, kus nad on elanud sellise võõra valitsuse all, mis nendesse on heatahtlikult suhtunud, või siis nende ellu mitte vahele seganud, nagu see on aset leidnud teatud piirkondades juba eelkristlikust ajastust saadik ja mille hiilgavamaks näiteks on n.n. „Kuldne Ajastu" Hispaanias moslemite kauakestnud ülemvalitsuse perioodil.

Käesoleva põlvkonna juutide käekäik on parim jõukates, demokraatliku riigikorraga maades, mille kodanikuõigusi nad täiel määral kasutada saavad. Juutide kohanemisvõimet täheldas juba kreeka geograaf Strabon (63 e.Kr. — 19 p.Kr.): „Juudid on imbunud juba igale maale nii et raske on leida kohta maailmas, kus nende tõug poleks vastuvõttu leidnud ja kus nad poleks saanud domineerivaks."

Seevastu Juudi riigi, kui poliitilise ühiku kujundamise püüded on kogu juutluse ajaloo kestel, alates esimeste juudi suguharude tungimisest Palestiina algelanike hulka üle 3000 aastat tagasi, kuni tänapäeva konfliktideni Iisraeli vaenulikkude naabritega, üks lakkamatu võitlus elu ja surma peale.

HELJO B-S-SON

Saksa ajaleht:

POOL LEHEKÜLGE SOLDATOVI TUTVUSTAMISEKS

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Münchem-Schwabingis asüülõigust ootava eesti vabadusvõitleja Sergei Soldatoviga tegi jutuajamise Lõuna-Saksamaa nimekama ajalehe „Süddeutsche Zeitungi" toimetaja Christian Schneider. Jutuajamise tulemusena ilmus veidi üle poole lehekülje täitev reportaazh, mille sissejuhatuseks öeldakse:

„Alguses oli kiri ÜRO peasekretär Kurt Waldheimile. Selles nõuti muu hulgas nõukogude vägede väljaviimist Eestist — ühest nendest kolmest Balti vabariigist, mis 1940. a. Hitler—Stalini pakti järeldusena punaarme poolt okupeeriti ja 1945. a. lõplikult N. Liiduga liideti. Edasi nõuti vabu valimisi ja enesemääramisõigust eesti rahvale. Aga vastus sellele kirjale ei tulnud pilvelõhkujast East Riveri ääres New Yorgist, vaid KGB-lt Moskvast, kes tegi kirjakirjutajatega lühikese protsessi. See toimus 1974. aastal.

Soldatovi juhus on järjekordseks näiteks selle kohta, kui armutult N. Liit kohtleb teisitimõtlejaid. Oma allkirja eest Waldheimi kirjale, kui ka tegevuse eest Eesti Demokraatlikus Liikumises, põrandaaluse kirjanduse koostamise ja levitamise eest vahistati Soldatov 1975. a. jaanuaris ja mõisteti kümme kuud hiljem range rezhiimiga töölaagrisse."

Alapealkirja all „Survevahendid isa vastu" on juttu tema abikaasa Ludmilla Grünbergi vaenamisest, poeg Aleksandri vahistamisest kui ka KGB ettepanekust Soldatovile, et see lõpetaks poliitilise tegevuse, kahetseks senitehtut ning saaks kohe vabaks. Soldatov ei võtnud ettepanekut vastu, vaid organiseeris Mordva laagris 100-päevase streigi. Ka on selles peatükis juttu „administratiivsest järelevalvest" pärast Soldatovi vabakslaskmist, mil ta ei tohtinud Tallinnast lahkuda, ei tohtinud öösel väljaspool korterit olla, pidi ennast iga nädal miilitsas meldima ega tohtinud külastada teatreid, kinosid ega lokaale.

Kirjutise lõigus alapealkirja all „Üllatav väljareisiviisum" öeldakse: „Maikuu 18. viidi Soldatovid esialgu Moskvasse, kus neile pisteti pihku väljareisiviisa Iisraeli, ehkki kumbki pole juut: „Meile oli selge, et meie ei lähe kunagi Iisraeli. Oli ainult teada, et teeme Viinis vahemaandumise ja lahkume sel puhul lennukist." Sõbrad viisid Soldatovid Münchenisse. Selleks oli tasandanud tee inimõiguste organisatsioon „Amnesty International", kes oli võtnud ta hooldusele juba vangisoleku ajal.

Soldatovi kokkuvõte pärast 49 aastat N. Liidu kohta: „Bolshevismi saavutuseks on hirm ja umbusaldus. Ehkki olen olnud kogu aja vägivalla vastu, karistati mu perekonda kogusummas 11-aastase vangilaagriga (isa ja poeg), kolmeaastase töökeeluga (ta abikaasa) ja maalt väljasaatmisega. On tehtud kõik, et meid moraalselt ja poliitiliselt vagaseks teha."

Hoolimata sellest ei taha Soldatov oma võitlust lõpetada. Sest piinavam kui mure tulevase eksistentsi kindlustamiseks — „võibolla saan koha

(Järg. lk. 3)

Laske isoleerida oma maja $30.00 eest „The Canadian Home Insulation Program'i" alusel — C.H.I.P.

Edmunds INSULATION & AND COMPANY LIMITED "We Dress to Quiet" Since 1947

Asjatundlik isoleerimine klaasvilla puhumisega.

Pööningu ventilaatorid.

Esindaja Torontos: ENN LIGE, tel. 425-0839

TIM'S AUTO BODY LTD.
24—28 Howard Ave. Toronto, Ont. M6R 1V5
Tel. 533-8451
AUTODE PARANDAMINE ☆ TAIELIK MOOTORI JA TEISTE MEHAANIKA TOODE PARANDUS ☆ VARVIMINE ☆ TUNE-UPS ☆ ARAVEDU Lic. Mehaanik Sõbralik teenindus ja nõuanne
Fiitsos Brothers & Associate

ILMUS
Voldemar Veedam
„LURICH AMEERIKAS"
Hind $8.00 (b) 140 lhk.
Pluss saatekulu 87 c. posti teel tellides.
Müügil „MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave. Toronto, Ont., M4K 2R6

☆ Pange kütted korda enne talve. Ahjude gaasiküttele vahetamine.
☆ Kasutage riiklikku toetust. Igasugused kütteseadmete parandused.
☆ Mõõdukad hinnad, oskustega töömehed.
ROLAND KULLIK tel. (416) 275-1280

INDREK KAHRO RICK MELNYK
Creative Images Photo Studios Ltd.
PULMA FOTOD, PORTREED
ÕHTUTI 5—9 PL.
5339 SALEM RD. TEL. (416) 639-8558
BURLINGTON, ONT. L7L 3X2 TORONTO LINE 766-9478

JUUDID RÜNDASID ENDIST LÄTI POLITSEINIKKU

Löödi pikali kohtusaalis ja maja taheti süüdata põlema

NEW YORK (M.E.) — Juudid ründasid 75-aastast endist läti politseinikku B. Maikovskist, keda USA kohtuministeerium süüdistab valeandmete esitamises sisserännul. Tema maja püüti süüdata ja kohtusaalis lõi teda üks juudi noormees.

Pühapäeva ööl vastu esmaspäeva visati neli põlevat bensiinipudelit Mineolas, Long Islandil vastu tema elumaja. Neist üks tungis läbi purunenud akna sisse, süüdates põlema aknakardinad. B. Maikovskis viibis kolme külalisega vesteldes elutoas, tal õnnestus koheselt tuld kustutada.

Politsei andmeil oli samaaegselt helistatud Juudi Kaitseliidu esindajalt, nagu kõneleja ennast esitles, et süütepommid on visatud nende liikmeilt. B. Maikovskis, kes USA-s töötas puusepana, oli end. politseiohvitser Riias. Ta on okup. Lätis mõistetud tagaselja surma, kuna olevat tapnud Nõukogude „süütuid inimesi". Juudid süüdistavad, et M. olla surmanud ka juute. Kohtuministeerium müretses tema vastu Nõukogude võimudelt süüdistusmaterjali videotape tunnistuste kujul. Ametlik süüdistus on, et mainitu olla varjanud Saksa okupatsiooni ajast oma tegevust USA-sse viisa taotlemisel.

LÖÖDI KOHTUSAALIS

Järgmisel päeval pärast ta maja põlema panemise katset bensiinipudelite pildumisega oli B. Maikovskis kohalikus immigratsioonikohtus järjekordsel arutusel tema vastu esitatud süüdistustes. Kohtusaal oli täidetud juudi kaitseliidu (JDL) ja teiste organisatsioonide liikmeist. Sealt hüppas publikut eraldava barjääri tagant üle noormees, kes tormas B. Maikovskise juurde ja hüüdega „You nazi bastard!" löi 75 a. vanuse lätlase pikali. Kallaletungijas tehti kindlaks 20 a. vanune Mark Levy, JDL liige, kes kõrvaldati kohturuumist. Teda süüdistatakse viies punktis ja lasti vabaks.

Kui kohtuistung jatkus Maikovskis seletas, et ta on sellel ajal laulnud kirikukooris kui Läti ühes külas 30 isikut süüdistuste alusel on hukatud politseinikelt, kes allunud Maikovskisele. Viimast on veel süüdistatud, et ta olevat abistanud Adolf Hitleri SS-truppe tappa 20-tuhat juuti ajal, kui ta oli politseiüksuse kapten. Küsimusele kas ta isiklikult kunagi andis käsku juutide hukkamiseks, vastas lätlane: „Ei. See ei olnud minu ülesanne (duty). Sakslased tegid seda, mitte mina."

Kui Maikovskis emigreerus USA-sse, siis ta on ütelnud, et ta oli 1941 ja 1944 a. vahel Lätis raamatupidaja. Nüüd kohtus ta kinnitas, et ta oli sellel ajal seal politseikapten. Kui küsiti temalt, et miks ta immigratsooniametnikele oma politseiametist ei kõnelnud, vastas Maikovskis, et „minu käest keegi kunagi ei küsinud seda". Kohtunik F. Lyons väljendas kahtlust Maikovski tunnistuse tõelikkuses.

Muide B. Maikovskist on rünnatud korduvalt ka varemalt mitmel viisil. Mõni aeg tagasi tulistati pimedas revolvrist ta majja, kusjuures üks kuulidest vigastas kergelt ta jalga.

Nädalakroonika . . .

(Algus esiküljel)

Ameerika poliitilisse ellu. Ta teadis, et hiinlased annavad talle esmaklassilise vastuvõtu, mis aitab selleks kaasa, et temast hakatakse jälle kirjutama.

★Ameerikas seisab ees raske võitlus presidendi ja Iisraeli toetajate vahel. Iisraeli riigijuht M. Begin viibis USA-s, et veenda presidenti, et 8 miljardiline sõjaline relvade ja laskemoona ning muu sõjavarustuse müük Saudi Araabiale on eksitus, sest neid relvi võidakse kasutada Iisraeli vastu.

On karta, et Kongress võib blokeerida selle müügi, sest paljud Kongressi saadikud kardavad mõjuvõimsaid juudi ringkondi, kelle käes on massmeedia kanalid USA-s. Saudi Araabia aga lubab odavat õli ja on arvata, et OPEC-i õlikartell isegi selle tõttu laguneb, et Saudid ei tõsta eeloleval aastal õlihinda, sest kalli õli ostmine vähedab tulusid õlist — õlitarvidus väheneb.

★ USA näitas oma ülevõimu ja tulistas alla Vahemeres Liibüa kaks vene päritoluga sõjalennukit. Nüüd ähvardab Liibüa diktaator kol. Quaddafi ameeriklased Pärsia lahest välja tõrjuda. Ta püüab saboteerida Araabia—Iisraeli rahu. Quaddafi reisib Araabia riikide pealinnades, et ässitada neid USA vastu. Ta ähvardab kutsuda esile isegi kolmandat maailmasõda, et ameeriklastele kätte maksta. Ta sõlmis kokkuleppe Süüria, Lõuna-Jeemeni ja Abessiinia vahel.

★ Vaatamata sellele, et Iraani moslemi võimumees Khomeini uhkustab, et Iraan on praegu sisemiselt kindlam kui kunagi varem, jätkuvad Khomeini poliitikute ja politseijuhtide mõrvamised peale tema peaministri ja teiste hävimist võimsa pommiga. Terroristide jõugud liiguvad tänavatel, valitsushooneid ja tänavaid blokeeritakse barrikaadidega. Kaotused nii valitsusevastaste kui ka valitsuse pooldajate keskel on suured.

★ Egiptuse peaminister on sattunud vastuollu oma moslemi usumeestega. Ta laskis neid hulgaliselt vangistada ja nende mosheesid sulgeda riigivastase tegevuse pärast.

★ Liitunud Rahvaste Organisatsiooni austerlasest peasekretär Kurt Waldheim kavatseb kandideerida kolmandaks viieaastaseks tähtajaks LRO peasekretäri kohale.

Arvatakse, et üheks kandidaadiks võib üles kerkida Kanada peaminister P. E. Trudeau, kes reisib usinasti Aafrikas ja mujal, et saavutada populaarsust. Peasekretäri peab toetama Julgeoleku Nõukogu, kus 4 liikmel on veto õigus. K. Waldheimi aeg saab täis detsembrikuus.

★ Troopiline torm tegi suuri kahjustusi Puertoriikos. Torm läks üle Puertoriiko 80-kilomeetrilise kiirusega Bermuda suunas. Hurrikaan tegi oma teel suuri kahjusid, uputas paate, laevu ja lõhkus maju.

Pool lehekülge . . .

(Algus lk. 2)

masinaehituse insenerina" — on küsimus, kas poeg Aleksander käesoleva a. augustis tõepoolest vabaks saab ja vanemate juurde asuda tohib, nagu seda lubanud N. Liidu julgeolekuvõimud. Loobumist poliitilisest tegevusest ei saa KGB läände saadetud rezhiimikriitikult loota. „Sest kui ma nüüd vaikin, siis hojavad nad Aleksandri pandiks, et mind ka edasiseks vaikima panna." Sergei Soldatov tahab aga rääkida, „et KGB taipaks, et mu poeg pole pantvang".

Seoses Soldatovi juhtumiga meenutas „Amnesty International" aasta tagasi N. Liidule: „Kui rääkida rahust, ühtlusest ja vendlusest ning toetuda Helsingi vaimule, siis ei tohi unustada inimõigusi ega ka isiklikke põhiõigusi."

-kk

Raamatut „Õpime eesti keelt" on võimalik osta või tellida „Meie Elu" talitusest. Hind $7.00

MÜÜGIL UUS HELIPLAAT
Viisid ja sõnad: RENE UFER

VAHELDUS

Kaastegev: alt LILIAN TREIBERG
Sisu: Vaheldus, Rulett, Baaridaam, Ütle lind, Kesköine arm, Pruunid poisid, Põhjamaa neiu, Kaluriema, Armukiir, Las Vegas, Vaid illusioon.
Hind: $10.00

Hinnale lisandub Ont. müügimaks 7%. Postiga tellides pluss saatekulu $1.00.

„Meie Elu" talituses
958 Broadview Ave., Toronto, Ontario, M4K 2R6

Stockholmis toimusid Usuteaduse Instituudi kurssused. Pildil kursuste lektorid: istuvad vasakult lektor prof. dr. theol. Arthur Võõbus, kursuste juhataja piiskop Karl Raudsepp ja lektor praost dr. theol. Jaak Taul, seisavad vasakult praost Elmar Töldsepp ja lektor õpetaja Walter Kopperman. (Foto Mägi)

Kiri Saksamaalt

VANDAALID PELETAVAD TURISTE

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Pärast seda kui Lääne-Berliinis käisid verised tänavalahingud politsei ja noorte hulguste vahel, on linna külastajate arv radikaalselt langenud. „Võin iga külalist käeandmisega tervitada ja turistide poolt saadetud äraütlemiskirjadega kogu hotelli tapitseerida", ütles ühe suure hotelli direktor. Tema arvamisega ühinevad ka ta kolleegid ja isegi taksojuhid.

Tänavalahingud, millede vältel löödi sisse linna elegantseima tänava Kurfürstendammi vaateaknad, rüüstati ärisid ja umbes 500 politseinikku vigastati, näitavad nüüd oma jõudu relduse. Ridade viisi öeldakse reisid Berliini ära. „Tuleme siis, kui Berliini olukord rahuneb", seisab paljudes äraütlemiskirjades. Olukorra bilanss: enamuses Berliini hotellides on vähem kui pooled voodid reserveeritud, paljudel isegi ainult kolmandik.

Iga kord kui TV-s näidatakse lööminguid Berliinis, heliseb tavaliselt hotellides telefon. Tubade äraütlejad arvavad, et Berliin seisab hävingu eel.

Kunagine reklaamitekst „Berliin väärib reisi" pole enam usutav. Veel ikka näeb linnas vineeriga kinnilöödud vaateaknaid ja igal tänavanurgal põrnitsevad pahempoolsed löömamehed, kes omavoliliselt okupeerinud 160 suurmaja, kus elatakse gruppides üüri maksmata. Tänavu sügisel kardavad ametivõimud Berliinis „kuuma sügist", kuna linnas toimub kogu Euroopa pahempoolsete hulguste ja muude ääregruppide suurkokkutulek.

MEDIKAMENTIDE UPUTUS

On sakslased tablettideneelajad? See näib nii olevat. Iga väikse valukese vastu on arstirohtude tööstustel „surmkindel" ravim olemas.

Apteekides on müügil 22.000 mitmesugust medikamenti. Liiduvabariik on seega Euroopas esikohal. Shveits kui järgmine „medikamentiderohke" maa saab läbi 5200 arstimiga. Järgnevad Prantsusmaa 4500 ja Belgia 4000-nde arstimiga apteekides. Kõige tagasihoidlikumad Euroopas on norralased, kes tulevad läbi 1900 medikamendiga.

Loomulikult on saksa apteekidel tohutult palju matsipüüdmise medikamente. See tähendab hädade vastu, mille vastu veel rohtu ei ole, nagu näitekse „tarkusepillid" rumalatele lastele koolis, „elurõõm" raukadele või tabletid-salvid, mis annavad naiste kumerustele soovitava suuruse ja vormi. Aga rahvas ostab ja usub.

ALASTIKULTUUR

Müncheni linnaisadel on tänavu probleemiks alastikultuuri harrastus linna parkides ja Isari jõe kallastel. Suvel palavatel päevadel vallutavad alastikultuurlased eriti linna suurpargi Inglise aia, olümpiaadiväljaku ja isegi nende läheduses asuvad tänavad. Linna käitistes töötavad türklased ei jõua palavatel päevadel töö lõppu ära oodata, et minna Inglise aeda „saksa sigu" vahtima.

Müncheni katoliiklaste nõukogu esitas ülemlinnapeale terava protesti, juhtides tähelepanu alastikultuurlaste agressiivsusele. Viimased käsutavad nende reviiri sattunud riietatud kodanikel hilbud seljast võtta või vastasel korral „ära aurata".

Katoliiklastele kirjutas vastuse abilinnapea dr. Zehetmaier, kes märkis: „Tänapäeval on kahjuks lugu nii, et riietatud kodanik peab ennast häbenema alasti kaasinimeste ees."

Politsei ei julge ka midagi katmatute vastu ette võtta. Ta kardab, et kui mähkida alasti naine tekki, siis võib ta esitada kaebuse „ebasündsa käperdamise" pärast.

Tänavuseks lahendab selle probleemi nagunii sügis.

-kk

Pick your own apples
at

PINE FARMS ORCHARD, KING

- Hours: Weekends & Holidays 9 am.—sundown
  Weekdays:—By appointment.
- Apples within the reach of everyone
- No ladders (full sized apples from pint sized trees)
- Wealthy, McIntosh, Gotland, Spartan apples ready for picking immediately, delicious and spice, Oct. 3 to Oct. 25.
- For more information call:

King 833-5459, 833-6698

Hwy 400 north to King—Nobleton Cloverleaf. Turn east to first lights and turn north on Jane St. and proceed 2½ miles and then you see the apple signs. Turn east at Jane and Green Lane as directed.

Reagan ärgu pressigu ja Begin ärgu andku järele

Menachem Begin Otto Mamбergi zharsis.

Enne Iisraeli peaministri Begini kokkusaamist president Reaganiga Washingtonis, avaldasid juutide vaimsed juhid USA suuremates ajalehtedes lehekülje suurused kuulutused, milles nõuti, et USA president ei tohiks midagi pressida peale Beginile ja Iisraeli peaminister Begin ei tohiks teha mingisuguseid järeleandmisi president Reaganile.

Pikemas kirjutises juutide vaimsed juhid selgitavad kuulutuses, et Camp David kokkulepe, mille aitas korraldada president Carter, oli üks õnnetus — viga, mis ohustab Iisraeli olemasolu suuremal määral kui midagi muud. Juutide juhid on kategooriliselt selle vastu, et USA müüb Saudi Araabiale moodsaid radar-luurelennukeid. Saudi Araabia valitsus asuvat nõrgal alusel. Seal võivat lähematel aastatel aset leida võimu haaramine kindralite poolt, kellel on N. Liidu usaldus. Siis Saudi Araabiale müüdud lennukid ja relvad võivad sattuda Iisraeli vaenlaste kätte. Seda ei tohiks kunagi juhtuda.

Kuulutus lõpeb nõudega, et mingisugust võidetud maaalade tagasiandmist ei tohi enam olla. Jutud autonoomia andmiseks palestiinlastele tuleks otsekohe lõpetada ja kavatsetud lennukite (AWACS) ja teiste relvade müük Saudi Araabiale tuleb pidurdada.

Kuulutus ajalehtedes oli nähtavasti rohkem mõeldud USA Kongressi liikmetele kui USA rahvale. USA Senatis ja Saadikutekojas on suur hulk neid kes veendunult kaitsevad Iisraeli huve. Ilma Kongressi otsuseta relvade müük Saudi Araabiale pole võimalik. Küsimus tuleb arutamisele Kongressis lähematel päevadel.

A.N.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

USA VÄLISMINISTER EUROOPAS

Möödunud nädalalõpul sõitis USA välisminister Haig Euroopasse, et võita poolehoidu USA relvastuse suurendamise kavale ja selgitada USA ja Iisraeli vahel sõlmitud kokkulepet Iisraeli varustamiseks USA relvadega.

Esimene kohtumine oli välisministril Hispaanias Saudi Araabia välisministriga. Sellel kokkusaamisel välisminister Haig kinnitas, et lubatud lennukite müük Saudi Araabiale leiab aset kokkuleppe kohaselt ja Iisraelile lubatud sõjaline toetus taotleb kogu Lähis-Ida sõjalise valmisoleku suurendamist võimaliku N. Liidu sõjalise ekspansiooni vastu. See võib vajaliseks kujuneda kui sisekriis Iraanis suureneb ja N. Liit leiab vajalise olevat, korra taastamise huvides seal sekkuda oma sõjaliste jõududega.

Hispaaniast välisminister Haig lendas Lääne-Berliini, kus ta püüdis selgitada kohalikule rahvale, et USA on valmis kaitsma Berliini kui lääne eelposti kommunistliku bloki piirides. Berliinlased olid rohkem huvitatud sellest, et USA ei hakkaks valmistama neutronpommi ning kasutama seda Euroopa mandril. Nad korraldasid Berliinis USA vastase demonstratsiooni, millest võttis osa ligemale 50 0000 inimest.

Omalt poolt välisminister Haig selgitas, et N. Liidu sõjalisi jõude suurendatakse pidevalt ja mürkgaase on kasutatud kommunistlike vägede poolt Lõuna-ida Aasias, võitluses kohalike rahvaste sõjaliste jõududega. Lääs peab omama tõhusaid relvi, millega pidurdada N. Liidu sõjalist ekspansiooni.

SOOME PANGA DIREKTORI VÄIMEES KGB AGENT?

HELSINGI (M.E.) — Lääne-Saksamaa ajalehes „Welt am Sonntag" ilmus sensatsiooniline artikkel, milles väideti pealkirjaga „Elav mikrofon", et Soome Panga direktori, endise ministri Ahti Karjalaineni väimees bulgaaria päritoluga Atanas Tilev olevat KGB agent. Riigi ettevõtte Tampella kaubanduslik direktor Tilev sai soome kodakondsuse 1973 aastal, kui ta abiellus Karjalaise tütre Kukka-Maariaga. Ta valdab soome keelt päris vabalt. See selgus tv-uudistes, mil Tilev ütles, et „Welt am Sonntagi" artikkel on vale. Ta kavatseb ajalehe kaevata kohtusse.

Soomes aga üteldakse „ei savua ilman tulta" ja nii paljud ajalehed ongi kirjutanud äsja Tampella Viini büroo direktoriks nimetatud Tilevist. Näiteks parempoolse ajalehe „Turun Sanomat" järgi Tilevi olevat paljastanud üks ärahüpanud bulgaaria diplomaat, kes rääkinud asjast Lääne-Saksamaa luureorganile. See olevat aastaid Bulgaaria Helsingi suursaatkonnas tegutsenud Georgi Jelensky, kes koos oma naisega hüppas ära 1978. a. Stokholmis Lääne-Saksamaale.

160 akadeemilisel suvepäeval USA-s

Eelmiste eelkujul peeti tänavune akadeemiline suvepäev taas Lakewoodi Eesti Majas ja selle juurde kuuluvail väljakuil. Kohale oli saabunud 160 osavõtjat, nende hulgas Kanadast saabunud metsateadl. hr. Viidik. Prof. Rand (N.Y.) esines lühiettekandega Tartu Ülikooli saabuvast 350 a. juubelist. Toimetaja H. Raudsepp pidas vajalikuks, et seda märgitaks väärikalt kõikjal kus eestlaste koondisi ja toodaks avalikkuse ette eriti ka neid asjaolusid, mida ehk kodumaa punased ja venelased selle juubeli puhul püüavad varjata. Dr. E. Ruberg tutvustas resolutsioone, mis võeti vastu Ikest. Rahvaste Nädala New Yorgi rallil ja peatus lähemalt kurikuulsa „sõjasüüdlaste" küsimuse juures, kus on esinemas sihilikku varjuheitmist etnilistele gruppidele, ka eestlastele. Ta soovis, et kaasmaalased esitaks pidevalt märgukirju ja et ERKÜ annaks ka omaltpoolt selgitust. Ühenduses üliкooli, märgitud juubeliga avaldati soovi, et eestlased tänutundes meenutaks Rootsi kuningat Gustav-Adolf II, kelle korraldusel ja loal Tartu sai ülikooli, mispuhul on kohane praegustelgi eestlastel kanda seda tänu üle vastavatele rootsi ringkondadele.

EESTI

PUUSEPP

otsib tööd. Teen igasuguseid parandustöid. Telef.: 461-4759

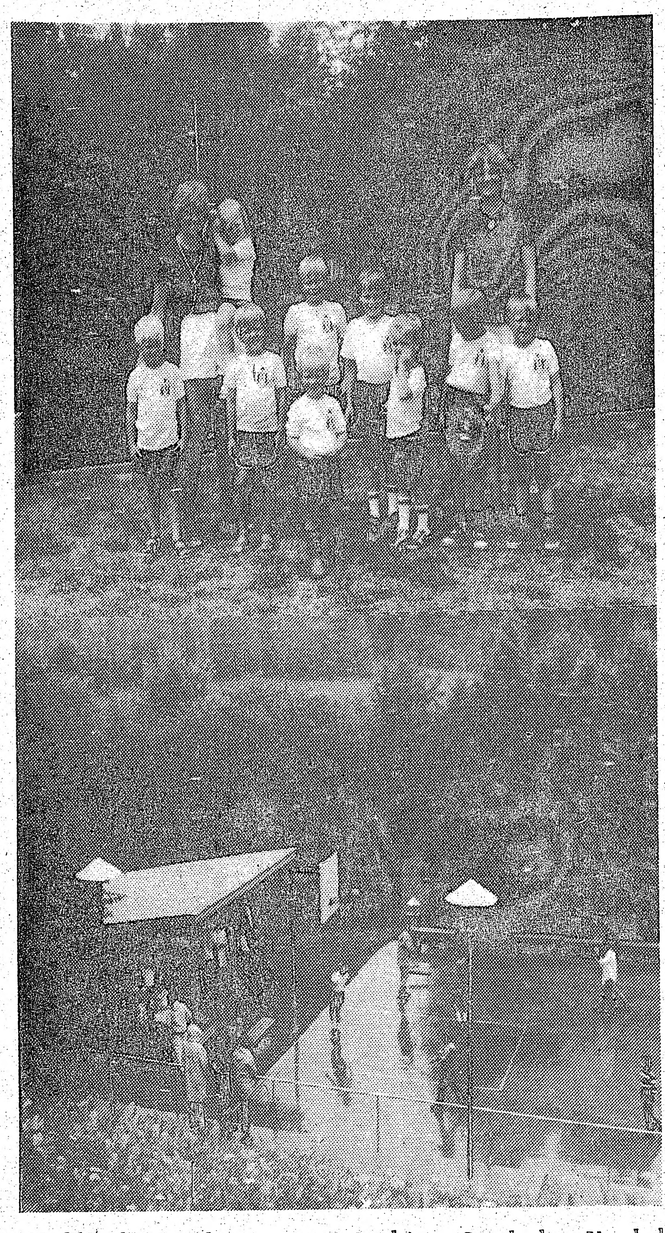

„Mudilased" oma kasvatajatega Seedrioru Suvekodus. Vasakul Linda Kolga, paremal Anne-Mari Remmel. All — „pallilahing" vihmasajus. Foto — H. Toomsalu

NELI TEGEVUSROHKET NÄDALAT SEEDRIORUL

Sügis on ukse ees ja koolitee alanud paljudel eesti noortel, kes veetsid kauneid päevi Suvekodus. Ka Seedrioru lastesuvekodu kasvandikud ja kasvatajad meenutavad vaid mälestusi.

Seedrioru suvekodu heiskas esimest korda sel aastal sini-must-valge pidulikult pühapäeval, 12. juulil kell 4 p.l. 37 kasvandiku, 10 kasvataja ja paljude lastevanemate ning külaliste kaasaelamisel. Laagrit tervitas Sihtasutus Seedrioru abiesimees ja laagri organisaator Härnald Toomsalu, soovides sellele head kordaminekut ja suvemõnude nautimist.

Laagri juhtkonna moodustasid kahel esimesel nädalal: laagri juhataja — Kunda Rist, kasvatajad — Indrek Järve, Susan Rätsep, Ingrid Randoja, Aaro Tõnnis ja Andres Tamm. Lauluõpetajana töötas laagri juhtkonnas vabatahtlikult kaasa Eti Ainso. „Mudilaste", väikelaste alllaagrit, kellede arv oli kahe nädala jooksul 14, juhtisid Linda Kolga ja Anne-Mari Remmel. Viimasel kahel nädalal juhatas laagrit Härnald Toomsalu, kuna laagri juhi kohuseid täitis Susan Rätsep, seetõttu võeti kasvatajate nimekirja ka Hendrik Tooming, spordijuhi ülesannete langedes Indrek Järve õlgadele. Laagri toitlustamine sündis pr. Karu juhatusel, abilisteks Leonora Aarlaht, Helmi Kreek, Hilda Kleiner ja Edward Aarlaht. Laagri varustajaks toidumaterjaliga oli Max Pertens. Laskurmeister Carl Rajamets õpetas järjekordselt noortele, kuidas käsitada tuleriistā, nii et kuul jookseks märklehe südamikku.

Esimene laagrinädal kulus täielikult laagri rutiini sissetöötamisele ja kasvatajatele nende ülesannete selgekstegemisele, sest suuremale osale oli see esmakordseks suvelaagriga kokkupuuteks, kasvataja seisukohalt. Kõik võtsid aga kiiresti õpetust, tänu laagri juhataja Kunda Risti heale organiseerimis- ja õpetamisevõimele. Muidugi käis laagri tegevus kavade kohaselt, mille hulgas oli ka rahvatantsu õppimine H. Toomsalu juhatusel.

POISID TELGEDE TAGA

Teisel nädalal oli laagris omapärane nähe, et ka poisid „jändasid" kangastelgede taga ja kudusid hoolega vöösid ja muid väiksemaid esemeid. Põhjuse selleks andis Linda Tark, kes oli laagrisse tulnud õpetama noortele eesti käsitöö saladusi ja oskust, kuidas loodusest nopitud lehtede ja taimedega saab värvida lõnga ning riiet. Tulemused demonstreerimisel olid sarnased, et pole sugugi tarvis imestada, kuidas meie esiemade rahvariided nii kaunivärviliseks said. Sarnaseid mahedaid toone, nagu pr. Tark oma „värvipotis" välja võlus, pole küll võimalik leida tänapäeva moodsate materjalide juures. (Muuseas, katsetamisel moodne materjal ei võtnudki värvi külge). Pr. Tark veetis laagris terve nädala, andes noortele edasi oma teadmisi. Ta on juba aastaid teinud seda, ilma, et ta selle eest oleks saanud või tahtnud mingit tasu. Ka teine, meile tuntud kunsti ja käsitöö ala inimene vääristas oma kohalolemisega ja näpunäidetega laagri tööd. Nimelt Inge Kao oli paari päeva jooksul kohal, et anda näpunäiteid keraamikaga tegutsemise alal. Laste poolt loodud „kunstitööd" viis ta endaga kaasa, et neile põletamise teel anda viimistletud kuju, ning muidugi oli ta nendega paari päeva pärast laagris tagasi.

Tuli nädalalõpp ja laupäevaõhtune maskeraad, kus kõigil oli võimalus näidata oma maskeerimise oskust, ning tagajärjed olid ülimalt huvitavad. Sama nädalalõpuga lõppes aga ka „mudilaste" laagri tegevus. Seda laagri osa võib uhkusega nimetada selleaastaseks Seedrioru „musterlaagriks", sest kahe nädala jooksul tegi mudilaspere niipalju käsi- ja kunstitöid, et nendest töödest oli võimalik välja panna terve „kunstinäitus". Selle suure töö ja vaeva eest tuleb tänu öelda neile kahele noorele emale, kes seda „mudilasperet" kahe nädala jooksul „karjatasid". Nemad olid need kes oskasid lastele vajalikke näpunäideid anda ja neile laagrisolemise igati huvitavaks ja kasulikuks tegid.

KÜLALISED JÕEKÄÄRULT

Kolmas nädal algas elevuse tähe all. Jõekääru tuleb! Algasid hoolsad ettevalmistustööd külaliste vastuvõtmiseks. Tehti detailsed plaanid, kuidas kõik peab minema! Plaanid olid head, aga siis astus vahele meie tuntud vanasõna — „inimene tahab, aga Jumal juhib", sest teisipäeval, päeval, mil Jõekääru pidi saabuma, oli Taevataat unustanud pilveluugid lahti ja sealt tuli alla vihma „nagu kapaga". Kogu laagripere tuju oli sama sünge kui ilmgi ja plaanitseti asja edasilükkamist. Jõekäärulased tulid siiski kohale, kokku 63, eesotsas laagri juhi Maido Musta'ga ja kasvatajate Kersti L. Linask, Anne Saks, Anu Pirn, Paul Lada, Peeter Jeeger, Ilmar Kütt, Tiina Lomax, Helle Leitham, Erik Linask ja Liisa Novek, kaasasolemisel. Kaasas olid ka Endel Ruberg ja J. Säägi.

Kuna vihm ei tahtnud järgi anda, „siis tehti parim antud võimaluste juures", kasutades kõiki vabu ruume, et vihma eest varju pääseda. „Koldetares" võeti külalised vastu mahla ja küpsistega, ja anti üle Jõekääru kingitus Seedriorule, milleks oli E. Rubergi poolt valmistatud nahamaal ja muid väiksemaid mälestusesemeid laagri juhtkonnale. Noorust ei saa aga ka mitte „pudelis paigal pidada", vihm või mitte! Ja nii „löödi maha" laagritevaheline „pallilahing" voolavas vihmas, kus ühel juhul tuli laagrite juhtkondadel oma „jõudu" kasutada ja võistlus katkestada selleks, et külmetavaid võistlejaid ja pealtvaatajaid sauna sooja ajada.

Et natukene olemist hubasemaks teha ja vihmasadu unustada, koguneti peamajja, et ühiselt laulu teha. Seda seal tehtigi, nii ühiselt, kui ka eraldi, kus kumbagi „koori" juhatasid pillidel Peeter Jeeger (Jõekääru) ja Eti Ainso (Seedrioru). Lauldi maha kõik õpitud laulud ja siis tehti veel tantsugi (perekonna valts) ühise perena.

Pealelõunane ilm siiski paranes, nii et saadi asetada Jõekääru pärg mälestusambale, kusjuures Endel Ruberg pidas lühikese kõne. Saadi ka veel läbi viia ühevoorulised „maavõistlused" võrkpallis, nii et keegi ei võinud nuriseda selle üle et mäng tuli varemalt katkestada juhtkonna „jõutarvitamise" pärast.

Mis päeval puudu jäi, selle tegi tagasi õhtune tants! Seda „vihtusid" kõik asjaosalised kuni tuli kätte lahkumismoment. Öeldi viimased tänusõnad ja tervitused, ning siis vuraski 48 istmeline koolibuss 63 sõitjaga „pardal" tagasi Jõekääru poole, kaasa viies mälestused ühest „ligunenud" kuid siiski omamoodi huvitavast päevast.

LIPP LANGETATI

Viimane nädal kulus spordivõistluste läbiviimisele, kuid jätkus siiski aega, et vanemad grupid tegid jalamatka Elora Gorge (lõhestikku), milline on umbes 7 miili Seedriorust. Noortele tehti H. Toomsalu ja C. Rajametsa autodel „matk" ümbruskonna vaatamisväärtuste manu, West Montrose kaetud sild, Elmira park j.n.e.

Tegevusega kaob aeg kiiresti ja nii oligi laupäev käes ja sellega ka lõpupidu ühes eeskavaga. Esinesid laagri „omad jõud", suuremalt osalt „omaloominguga". Eriti tublid olid nooremad ja vanemad tütarlapsed, kes esinesid peaasjalikult lauludega. Suuremad poisid näitasid oma „uut leiutist", suurendamise masinat ja Chris Perry puhus julgelt oma trompetit. Muidugi ei puudunud kavast ka rahvatantsud. Eeskava lõppes Seedrioru lauluga ja ühiselt tantsitud „Perekonna valtsiga". Eeskava teadustajaks oli Eti Ainso.

Pühapäeval kell 1 p.l. langetati viimast korda laagri peamastist sinimust-valge ja Härnald Toomsalu soovis Seedriorru nimel kõigile jätkuvaid suvemõnusid ning jällenägemist järgmisel aastal. Oli südamlikke jumalagajätte ja pisaraidki, aga viimaks oli laagriala kasvandikest tühi, kohale jäid veel ainult kasvatajad, et laagriala ja taresid korrastada.

☆

Kokkuvõtet tehes saab öelda, et Seedrioru Lastesuvekodu üldise korralduse ja tegevusega võisid rahule jääda kõik, kes laagri tegevusest osa võtsid, kuigi laste arv ei küündinud kaugeltki selleni mis oli ette nähtud. Tänu Ontario Ministry of Culture and Recreation toetusele, kasvataja-(kooliõpilaste) palkade arvel (75% palgast) tuli laager „ots-otsaga" kokku, muidu oleks pidanud vaatama suurtele puudujäägidele. Siiski oli tegevust küllalt, ka meelelahutusest polnud puudus (selle hulgas Andres Raudsepp oma valguspltidega), ning toidu üle ei tohiks küll keegi nuriseda, sest seda oli küllaldaselt ning maitsvat. Seda tänu tublile perenaisele pr. Karule ja tema abilistele, Leonora Aarlaht'ile, Hilda Kleiner'ile ja Helmi Kreek'ile. Ka köögipoisil Edward Aarlaht'il olid omad teened selles osas.

Ainukene asi, mida oleks pidanud laagris rohkem kuulma, on eesti keel. Seda muidugi on päris raske läbi viia, kui kasvandike hulgas on mõned peaaegu ümbkeelsed, kuid seda on siiski võimalik teha, kui on püsivust ja tahtmist laagri personaalil. Kui me sellele rohkem tähelepanu ei osuta, pole ka palju mõtet ainult eesti päritoluga lapsi laagrisse võtta. Ükskõik kuidas seda teha, aga midagi peab selles suhtes ette võtma, muidu kaob rahvusliku laagri mõte.

☆

Seedrioru laagrit külastas, õpetaja Nõmmiku kutsel, Guelphi lähistel asuva luterliku noortelaagri Camp Edgewood'i operatsioonide ja ümberkorralduse direktor Judy Brown, kellele Seedriorut ja tema operatsioone tutvustas H. Toomsalu. Prl. Brown leidis palju uut ja huvitavat Seedriorul, mida oleks võimalik rakendada nende laagris, aga arvas samas, et ei teeks paha, kui ka meie neid külastaksime, sest ka nende käest võime midagi õppida. Mis seedriorulasi üllatas, olid nende laagri madalad palgad (kasvataja $70.00 nädalas).

KALEVI LIPKOND „JÄRVERANNA" LAAGRIS

Tänavuse Kotkajärve laagrite-hooaja viimase sündmusena toimus seal Toronto Kalevi lipkonna laager nimetusega „Järveranna" 22. kuni 29. augustini. Suhteliselt iluşad ilmad aitasid kaasa laagri heale õnnestumisele peamiselt nooremasse generatsiooni kuuluvate juhtide eestvedamisel. Laagri koosseisus oli umbes 60 noort ja juhti.

„Järveranna" laager avati esimese laupäeva keskpäeval eesti rahvuslipu heiskamisega Kotkajärve peamasti. Avamisel olid sõnavõtjateks laagri vanem skm Enn Kiilaspea, laagri juht nskm Jaak Haabniit ja lühikese palvuse pidas usuteadusliku instituudi lõpetaja Tiit Tralla, kes viibis Kotkajärvel koga laagri aja ning tegutses ühtlasi laagri majandusjuhina ja toitlustajana. Peale nimetatute olid tegevusjuhtideks veel nskm Martin Jõgi, Peeter Paunic ja skm Gunnar Mitt.

Pere-emadena hoolitsesid noorte kõhumurede eest noorte emad Luule Naar, Silvi Karhunen, Maret Pajo ja Kaari Türk, kellede poolt tehtud maitsvaid toitusid ei jõudnud poisid ja juhid küllalt kiita. Ühisköögi toidul oli lõunasöökide ajal kogu laagri pere, hommiku- ja õhtusöögid valmistasid aga skautlaagri poisid ise ning näis, et nurinat ei olnud ka oma-valmistatud toidu kohta.

Skautlaagrit juhtis Peeter Kivioja, keda abistasid Ravo Lainevool, Peeter Spirka, Arnold Tralla ja Jaan Vaikla. Skautlaagri tegevus oli hüvitavalt plaanitsetud ning noorte juhtide poolt hästi läbi viidud. Juba laagri teisel päeval lasti Kotkajärve vetesse lipkonna laevastik — 8 kanuud ja 3 purjekat ning sel päeval toimuski palju tegevust vee peal. Nädala jooksul viidi skautide poolt läbi veel päevane orienteerumis-mäng ning üleöö matk Koprajärve saarele, kuhu võeti kaasa kanuud ning kõik vajalik varustus ööbimiseks, toidu valmistamiseks ning muuks tegevuseks. Matkalt tagasiteel teostusid ka omavahelised laskevõistlused väikekaliibrilistest püssidest; neljapäeval olid metsamängud, reede pühendati spordile ning viimane laupäev oli laagri lõpupäev varustuse pakkimisega enne kojusõitu. Ei puudunud ka skautlaagri omavahelised lõkkeõhtud, ujumised ja saunaskäigud.

HUNDULAAGER

Hundulaagri juhiks oli nskm Margus Tae ja abidena ning tegevusjuhtidena tegutsesid Mikk Jõgi, Ilmar Kütt ja Endel Mell, kellede juhtimisel olid kõik laagripäevad tegevusrikkad, huvitavad ja ka väsitavad, nii et hundude öörahu saabumisel ei olnud kellelgi enam tarvidust lisategevust otsida. Ka hundudele toimus rida tegevusi Kotkajärve vetel, kus kasutati nii paatisid kui ka süstasid, samuti teostusid laskevõistlused, päevane matk koos välislõuna valmistamisega (pere-emadel oli siis ka üks „vaba päev"), käsitöö päev, metsamängude päev, spordipäev ning kõigele sellele lisaks ujumised, saunad ja omavahelised lõkked toredate lõkkenaljade, lauludega. Hundulaagri telkide-vahelise korra ja puhtuse võitjaks tuli „Metsapoiste" telk (vennad Alar ja Tõnu Petersoo), teisele kohale „Lihapallid" (Adam Medri ning vennad Arvo ja Peter Türk). Pikamaa jooksu võitis üle 10-aastaste klassis Alar Petersoo, nooremate klassis Arvo Laansoo; kivitõuke võistluse Eerik Küttis vanemate klassis ning Adam Medri nooremates.

SUURLÕKE

Laagris ei puudunud ka ühistegevus kogu laagri perele. Nii toimusid pühapäeva ja kolmapäeva õhtutel ühislõkked; esmaspäeva õhtul oli korraldatud metsakirik, kus teenistuse pidas Tiit Tralla, keda abistasid Peter Paunic (pühakirja lugemine) ja Gunnar Mitt (laulude saade akordionil). Kolmapäeva õhtuse ühislõkke ajal saabus laagrisse koos abikaasa ja tütardega lipkonna õpetaja nskm Andres Taul ning lühikese aja jooksul organiseeriti Kotkajärve metsakirikus jumalateenistus koos armulauaga, millest võtsid osa kõik täiskasvanud ja leeritatud laagri elanikud. Neljapäeva õhtul toimus hiies-käik kõikide sinna juurde kuuluvate traditsioonidega ja seda korraldas nskm Martin Jõgi. Hilisõhtutel toimusid lipkonna majas juhtide nõupidamised tassi kohvi juures, et kavandada järgmise päeva tegevust. Laagri viimane suurlõke viidi läbi reede õhtul Kotkajärve söögisaali katuse all kuna vihm takistas tavaliste lõkkeväljakute kasutamist. Vaatamata vihmale oli suurlõkkel küllaltki palju külalisi ning see õnnestus üle ootuste hästi. Lõkke kava juhtisid Peeter Kivioja ja Peeter Roose ning see koosnes huvitavatest lõkkenaljadest, hüüetest ja lauludest — viimaste hulgas ka meeldiv laulu-ettekanne pere-emadelt laagri vanema kitarri saatel.

Kahjuks oli viimane öö laagris võrdlemisi vesine, nii et laupäeva hommikul tavalise telkide kokkupanemise asemel riputati need Kotkajärve peamajasse kuivama. Viimase öö vihm aga ei suutnud noorte tuju rikkuda ning pärast keskpäeval toimunud laagri lõpetamist alustati kojusõitu heade muljete ja rõõmsa meelega. Toredale ja õnnestunud laagrile järgnesid selle viimasel nädalalõpul veel vanemskautide talgutöö päevad, millede raamides vanemskaudid töötasid lipkonna kodu juures, tehes vajalikke korrastus- ning värvimistöid. Nädala keskel külastas laagrit ka kohalik tervishoiu inspektor, kes leidis kõik tervishoidlikud nõuded eeskujulikult täidetud.

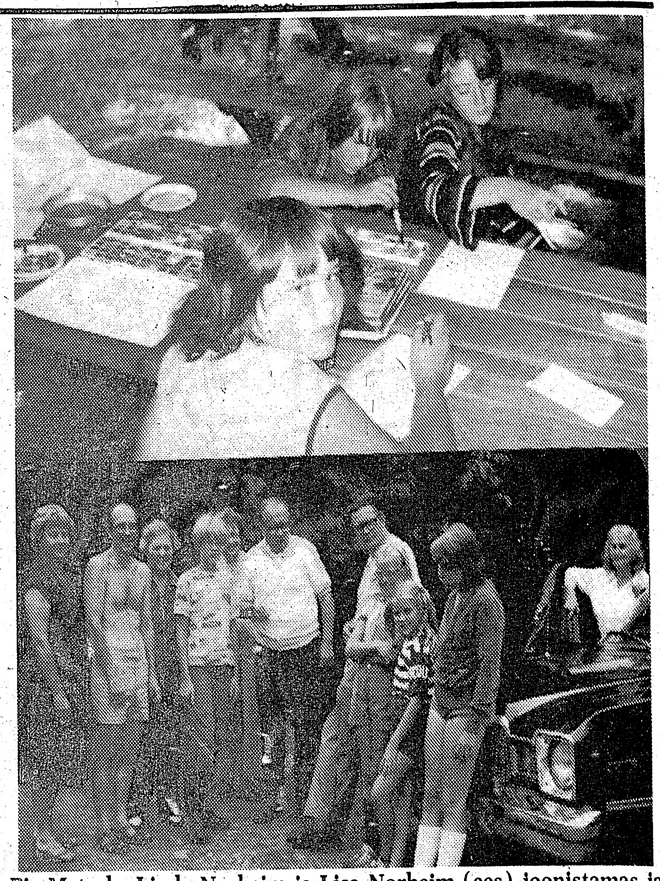

Pia Metsala, Linda Norheim ja Lisa Norheim (ees) joonistamas ja värvimas. All — kojusõit algab. Vasakult pr. Teose, hr. Teose, pr. Ruberg, Jaan Kukk, pr. Sirgo, Endel Ruberg, hr. Sirgo, Ingrid Sirgo, Tiina Sirgo, Pia Metsala, pr. Sirgo.

„LEND LÄTTEMÄE LAANDE

Meie laager on Lättemäe laanes.
Ringiks liitund me sõpruses, töös...

Sel aastal toimus jällegi Montreali lähedal Lättemäe perelaager. Laagrijuhiks oli Heino Altosaar, abilised Endel Ruberg (nahatöö ja laskmine), Hilma Joutsi (usuõpetus), Toomas Altosaar (sport ja mängud) ja Selma Metsala (rahvatants).

Osavõtjaid oli 15 last, peale selle vanemad ja vanavanemad, kokku üle 30 inimese.

Laager avati pühapäeval, 23. augustil lipuheiskamisega, millele järgnes Heino Altosaare poolt jumalateenistus lähedalasuvas Pruuli talus. Hiljem oli kohvilaud kaetud hr. ja pr. Riga suvilasse.

Tegime palju huvitavat nahatööd, samuti oli laskmine väga õpetlik. Aitäh hr. Ruberg! Käisime Lachut'i laadal hobuseid, lehmi, koera ja kassipoegi, kanu, pardipoegi ja teisi loomi vaatamas. Ostsime laadalt värsket puu- ja aedvilja, mmm... — väga maitsev!

Sõitsime laagrijuhi suvilasse Slaver Lake'i. Seal sõudsime aerupaadiga, kanuuga ja süstadega. Käisime saunas ja ujusime. Aitäh perekond Altosaar!

Soomatk oli väga põnev ja natuke hirmutav läbielamus; südaöine hiiekäik tõrvikute valgel müstiline ja veidi õudne.

Loodusrajal õppisime tundma erinevaid puuliike. Ühel päeval maalisime pilte onu Henn'ule (Henn Arvo) et teda rõõmustada, kuna ta kahjuks viibis haiglas. Rahvatants oli elav ja tore aga pärast saunas käiku oli kõikidel jälle mõnus ja puhas tunne. Palju tänu hr. Leetma!

Torontost tulnud Hilma Joutsi andis iga päev usuõpetuse tunde millest lapsed innuga osa võtsid, samuti rääkisid õpetlikke lühijutte Hans Peets, Endel Ruberg ja Heino Altosaar.

Ja viimaks lõkked ja pereõhtud. Terve laagripere tuleb õhtuti kokku lõkkenalju ja ettekandeid vaatama. Lõbusates mängudes tegid ka vanemad lastega kaasa. Omapäraseks vahepalaks on „nurina-jorin" kus igaüks võib laagritegevust arvustada.

Palju tänu ja kiitust said pereemad Elsa Peets (peakokk), Laine Altosaar, Leida Riga ja Haldi Viires. Isegi nuriseti et toit on liiga hea sest kõik võtsid laagris kaalu juurde.

Laager lõppes laupäeval, 29. augustil laagrijuhi lühijutlusega ja lõpulõkkega kus oli palju laulu ja lõbusaid ettekandeid, samuti jagati auhindu ja tunnustusi. Lahkumine pühapäeval oli natuke kurb sest laager oli olnud nii tore millest ilusaid mälestusi jatkub veel tükiks ajaks.

PIA METSALA

Laskmise tulemused Lättemäel

(Kõik tulemused kahesajast. Lastud CIL märkidesse.)

Poisid 8—10 a. Toelt: 1) Margus Riga 200 (9 x südamikku). — Käelt: 1) Margus Riga 183.

Poisid 11—12 a. Toelt: 1) Allan Sutt 200 (12x), 2) Jaan Kukk 193, 3) Heiki Viita 191. — Käelt: 1) Allan Sutt 200 (10x), 2) Jaan Kukk 182, 3) Heiki Viita 181 (pronks).

Tüdrukud 8—10 a. Toelt: 1) Tiina Sirgo 199 (5x).

Tüdrukud 11—12 a. Toelt: 1) Linda Norheim 195 (3x), 2) Ingrid Sirgo 192, 3) Karen Smeets 191. — Käelt: 1) Linda Norheim 197 (8x, pronks).

Vanemad. Käelt: 1) Selma Metsala 200 (12x).

Vanemskaudid. Käelt: 1) Toomas Altosaar 200 (19x). — 3 asendist: 1) Toomas Altosaar (lamades 100, põlvelt 100, püsti 100) 300-st 300 (19x).

„Estonia" orkester alustab tegevusega

Sügishooaeg algab esimese harjutusega kesknädalal, 23. sept. kell 8 õhtul Eesti Majas. Palume kõiki liikmeid kohal olla. Samal ajal uued orkestrandid teretulemast. „Estonia" orkestri harjutused peetakse regulaarselt igal kolmapäeval kell 8 õhtul Eesti Majas.

Ilmunud heliplaat

„ESTO 80, Põhja-Ameerika noored taidurid"

(2 heliplaati pakendis)

Hind $18.00 pluss Ont. müügimaks 7%. Postiga tellides saatekulu $1.20.

Müügil

„MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6

TEADAANNE

Tallinna Linna Tütarlaste Kommertsgümnaasiumi vilistlaste kokkutulek kooli 70-da aastapäeva tähistamiseks toimub 27. septembril kell 4 pl. pr. E. Raidmaa juures, 166 Sherwood Ave., siseneda külg uksest. Osavõtust teatada võimalikult kohe pr. Remmelkoorele tel. 421-4714 või pr. Lepnile tel. 447-0852.

Skautliku nooruse aastakoosolekud Torontos

Skautide ja gaidide malevate igaaastased kahepäevased aastakoosolekud toimuvad seekord Toronto Eesti Majas laupäeval, 26. septembril ja pühapäeval, 27. septembril 1981. a. Koosolekute avamine toimub laupäeva hommikul kell kümme.

Aastakoosolekuid on peetud kaua aastaid väljaspool Torontot, peaasjalikult siiski Kotkajärvel Koosolekute linna toomine loodetavasti hõlbustab õppival noorsool sellest osavõttu.

Major Vask oma meeste keskel. Foto — K. Hintzer

Eesti pataljon läheb rindele. Ülesvõte tehtud Tähtvere pargi nurgal Tartus.

Jumalaga ja nägemiseni. („Eesti riik ja rahvas II maailmasõjas")

40 AASTAT EESTI PATALJONIDE ASUTAMISEST

Saksa rinde takerdumisega Leningradi ja Moskva lähistel 1941. a. sügisel tekkis Saksa väejuhatusel palju muret tagala julgestamisel. Eesti vallutamisega tegelnud saksa diviisid olid tõmmatud idarindele otsekohestesse lahingülesannetesse ja neid teisejärguliste ülesannetd täitmisele rakendada ei võidud. Kindralooberst Küchler andis käsu eestlastest koosnevate vabatahtlike üksuste moodustamiseks. Vabatahtlike eesti üksuste formeerimise ülesanne pandi 18. armee tagala komandandile kindral Knuth'ile, kusjuures see pidi silmas pidama, et eestlasi võis rakendada ainult pataljonitugevustes formatsioonides. Suuremate eestlaste üksuste moodustamist ei peetud võimalikuks poliitilistel kaalutlustel — see oleks võinud tõsta eestlaste iseteadvust ja põhjustada neis nõudmisi mitmesugustele poliitilistele vabadustele ja õigustele. Nende lubamist eestlastele aga sakslaste plaanides ei esinenud.

Esimese eesti vabatahtlike üksuse moodustamise ettepanek tehti Vabadussõja sangarile major August Vaskile VR II/2 ja II/3 (suri 1958. aastal Inglismaal) ja vabatahtlike registreerimine leidis aset Tartu näituseaias. Pataljoni suuruseks oli ette nähtud 700 meest, kuid tung oli mitmekordselt suurem. Registreeriti üle paari tuhande vabatahtliku. Pataljon koosnes neljast kompaniist, hobu- ja mootorveokite voorist ja staabist. Pataljoni ohvitserkonda kuulus 21 ohvitseri, suures enamuses reservlipnikud. Nimetuseks sai pataljon Julgestusgrupp 181. (Estn. Sich. Abt. 181). Pataljoni relvastuseks olid punaväe saagirelvad, ohvitserid ja allohvitserid kandsid sakslaste omist erinevaid auastme tunnuseid, milledel polnud midagi ühist ei endiste eesti ega saksa auastmetunnustega. Eestlased tundsid seda üksust nimetuse all Esimene Eesti Rahvuspataljon.

1942. a. sügisel, kui kõik julgestusgrupid olid kokku sulanud meeste lahkumiste, väljalangemiste jne. tõttu, liideti kuus endist julgestusgruppi (Estn. Sich. Abt. 181—186) kolmeks Idapataljoniks — Ost. Btl. 658., 659. ja 660. ja 1. jaan. 1943. a. nimetati need üksused ümber Eesti pataljonideks samade numbritega. Esimese Eesti Rahvuspataljoni tuum paigutati Ost. Btl. 658. koosseisu — eestlaste hulgas populaarseks saanud Rebase pataljoni selgrooks. 1944. a. kevadel liideti pataljoni riismed Narva rindel Eesti Diviisiga.

Pärast lühiajalist õppust Tartus alustas pataljon marssi Tapale, kust pidi transport jätkuma Narva. Teekonna kestel sooritati kaks julgestus- ja metsade puhastamise retke: üks Rakkesse ja teine Laekverre. Nimetamisväärseid tulemusi need retked ei andnud. Tapal liitus pataljoniga sakslastest personaaliga sidestaap sideohvitseriga.

„EESTI RIIK JA RAHVAS II MAAILMASÕJAS"

ILMUS MÜÜGILE
ajakiri
„VIRU KIRI" Nr. 2
Hind $1.50. Postiga tellides saatekulu 35 c.
MÜÜGIL
„MEIE ELU" väljaanne,
938 Broadview Ave. Toronto, Ont.
M4K 2R6

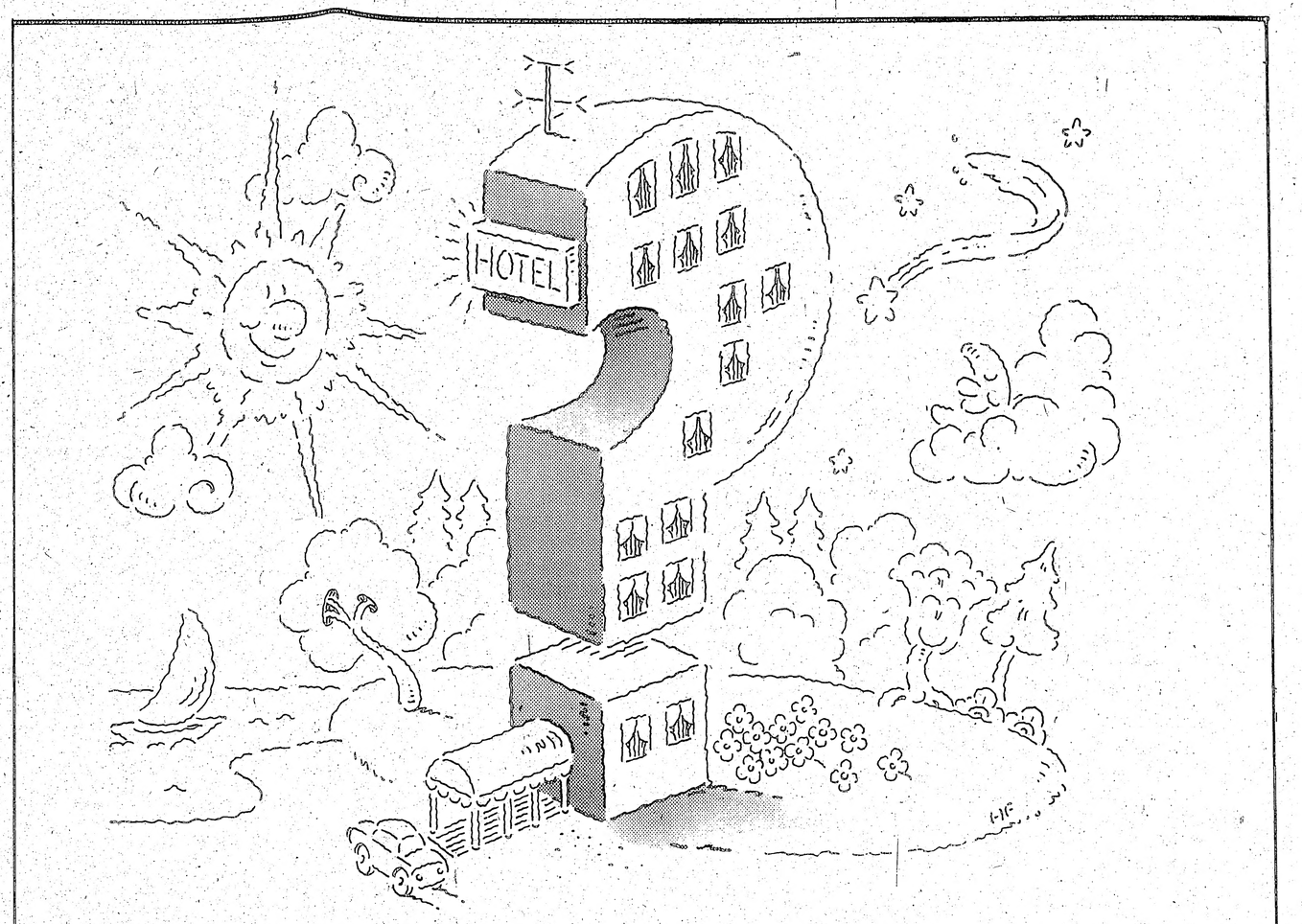

„Travel guide for the disabled" vastab kõikidele teie küsimustele.

Missugune olukord on parkimisega? Kas olete võimeline manööverdama läbi sissekäikude? On seal olemas sobivad pesuruumid? Seda laadi küsimustele on vastatud juhises „Travel Guide for the Disabled", rohkem kui 100 peamise turismikoha kohta Ontarios.

Juhises leiate informatsiooni sobiva majutuse kohta, Canadian Hearing Society büroode kohta, Canadian National Institute for Blind piirkonna büroode kohta, samuti teatud punktide (stations) kohta kehaliste defektidega isikutele, transpordi ja bensiinijaamade (service centre) kohta maanteedel 400/401.

Tehke kindlaks, et teie üllatused on meeldivad kui reisite Ontarios. Juhised on saadaval postiteel: Ontario Travel, Queen's Park, Toronto, Ontario M7A 2E1. Tel. (416) 965-4008 (collect)

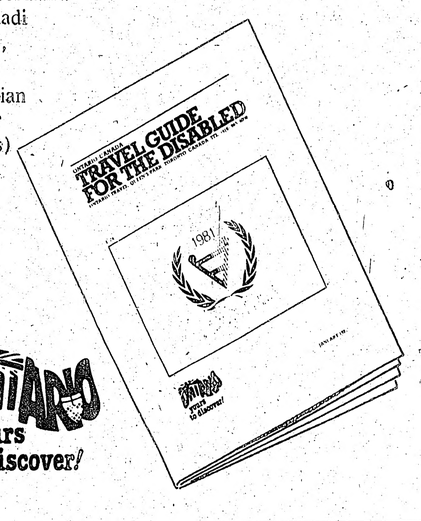

Ministry of Industry and Tourism
Ontario
Larry Grossman, Minister
William Davis, Premier

Ontario yours to discover!

Orujärve regatt

„KOTKAJÄRVE INDIAANLASED" TULID ESIKOHALE

Kõik, kes noorteriiki Kotkajärvet tunnevad, teavad, et seal on ka veel väike Orujärv, mille ümber on koondunud noortejuhtide suvekodud. Orujärvelased on elanud oma järve ümber juba 28 aastat ja nende õlgadel on olnud ka väga palju Kotkajärve eest hoolitsemist.

Paar nädalat tagasi istusid ühe suvila rõdul mõned orujärvelased. Jutus tuli ka arutusele, palju veesõidukeid on juba Orujärvel, ning saadi neid kokku 14 „laeva". Neid on suuremaid ja väiksemaid, paar purjekat ja üks katamaraan.

Tekkis idee — korraldame Orujärve regata. Innuga haarati ideest kinni. Kirjad läksid kutsetega laiali ja regatt toimuski 6-dal septembril, algusega kell 1.00. Võistlus algas ja lõppes rahvapargi mäe all. Osa võisid võtta kõik „laevad" samadel alustel, kas siis laev liikus purjedega, aerudega või teibaga tagant lükates. Osa võisid võistlustest võtta kõik, vanusele, noorusele, soole või suurusele vaatamata. Laevadel pidi olema oma nimi ja vimpel, ning võistlejal soovitati valmistada nimele vastav kostüüm. Imestama pidi „laevnikkude" leidlikkust ja ideid nimede ja kostüümide leidmisel. Oli Neptun, oli Piraat, Indiaanlasi, Mereröövleid, Sääski jne. muid mutukaid ja elukaid. „Ülemhüüdjaks" ja käsuandjaks oli kõvahäälega Jaan Lepp. Lehmakellaga stardipaugu andjaks Alice Kullango. Kohtunikkudeks Konsa Leemets, Ervin Aleve ja Herbert Talpak. Võistlesid 10 „laeva" ja võistlus oli äge.

Auhindu oli 4. I koht — eestpoolt läks „Kotkajärve Indiaanlastele" meeskonnas Andres ja Sylvia Teene. I koht — lõpust katamaraan „Sääsk" meeskonnas Jaan ja Reet Roos. Noorima osavõtja auhinna sai „Kaan'u" kapten, 7-aastane Riki Roos. Tema meeskonnas Martin ja Marjalena Roos ja Maimu ja Kadri Nõmmik'ud. Vanimaks osavõtjaks ei tahtnud ennast keegi tunnistada, kuid lõpuks läks see uurimiste järele „Neptun'ile" (F. Heinsar). Auhinna riputasid võitjatele kaela perenaised Siiri Lepp, Ellen Heinsar ja Ene Runge. Lapsed said suupooliseks magusaid kombusid Linda Raudjala poolt toodud. Siiri kroonis Ene't kui idee algatajat Heinsar'ede „hõbedakaevandusest" toodud „hõbevõruga", millele külge õmmeldud 3 „Timbuktuu opaali".

Võistlejaid ja osavõtjaid ootasid Rahvapargi mäel „kuumad koerad", mitmet sorti salateid, hapukurke, magusaks biskviite, joogiks mitmet sorti morssi. Meelelahutuseks muusika Ellen ja Fred Heinsar'e mängituna.

Osavõtjaid oli mitmetest linnadest ja ka Selgevee järvlasi, ühtekokku 43, kõige noorim neist 7 kuune Ero Teene.

Kui küll oli sadanud, otse valanud päevade viisi, oli Taevataat saatnud orujärvelastele imeilusa sügispäeva ja isegi päikest. Võttis küll palju aastaid idee sünnini, kuid oli tore ja lõbus ettevõte, ning seda soovitakse korrata igal aastal.

E.R.

MAJANDUSKLUBI AVAB HOOAJA BALLIGA CASA LOMA LOSSIS

Eesti Majandusklubi Kanadas avab oma tegevushooaja balliga Casa Loma lossis laupäeval, 3. oktoobril. Kokteilid kl. 7, õhtusöök kl. 8. Klubi liikmed koos külalistega on kutsutud.

Ohvitseride Sõprusõhtu

Eesti Ohvitseride Kogu Kanadas korraldab Sõprusõhtu neljapäeval, 1. oktoobril algusega kl. 7.30 õ. Tartu College'is (sissekäik Madison Ave.).

TORONTO EESTI SELTSI PEAKOOSOLEK

peetakse neljapäeval, 24. sept. Eesti Majas algusega kl. 6.30. Päevakorras on aruanded ja valimised.

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN
281 DANFORTH AVE. — Tel. 463-3331
Soome pagarisaadused — kardemonisaiad, struudelid, soome tordid, lihapirukad. Soomest sissetoodud delikatessid.
Soome rukkileib
Avatud:
esmasp., teisip., kolmap., neljap. 9—6,
reedel 9—7, laup. 8—6.

ÜHINGU „COLOUR AND FORM" 30-NES NÄITUS

Abel Lee auliikmeks

Teise maailmasõja järgnevail aastail Kanadasse asunud kunstnikud Euroopast tõid elevust siinsesse, võrdlemisi tagasihoidlikku kunstielu. Nagu võis täheleda see siin ei olnud haaranud laiemat rahvaringkonda. Ka eesti kunstnikele avanes nagu laiem tegevusväli, alates juba 1951. aastast, mil edumeelne Londoni (Ont.) kunstigalerii ja muuseumi direktor Claire Bice heatahtlikul algatusel seal toimus näitus „Paintings by New Canadians". See näitus oli organiseeritud ülekanadalises ulatuses ja ringreisil suuremais keskustes — Ottawas, Torontos, Montreallis, Winnipegis, Galgarys ja Vancouveris nende galeriide ühistööna. Meie kunstnikke 61 hulgas (106 tööga) oli 13 ning nendelt kokku 27 tööd.

Tiivustatuna tähelpanust ja edust sai Torontos teoks (1952. a.) Art Club of the New Canadians (peatselt uue nimega Colour and Form Society). Ühingu mõlemi nime all on juhtivalt ja väljapanijaina olnud tegevad eesti kunstnikest Ene Falkenberg, A. Lee, E. Milvek, A. Karu, E. Pehap, O. Timmas ja Rutt Tulving.

Colour and Form Society pole paralleel ega võistlev organisatsioon eri rahvusgruppide taolistele ettevõtetele. Viimased on juhitud sissepoole, esmajoones oma rahvusgrupi teenimisel, kuna C. and F. viib ja tutvustab kunstnikke väljaspoole, korraldades igaaastaseid näitusi. Algaastail toimusid need näitused permanentselt Toronto Ülikoolile kuuluvas Hart House'is, mil need said laiemalt tuntuks ja olid osavõturohked. Ülikoolide galeriide ülekoormatusel, on tulnud teisi näitusruume otsida. Need on olnud vahelduvad ja mõjutanud laiema publiku osavõtu vähenemise. Kunstihuviliste kitsamas ringis see pole olnud märgatav.

Järjekordne, laupäeval 5. sept. Toronto Eglinton-Yonge piirkonna uues ja moodsas raamatukogus avati 30-nes näitus, tavalistest enam pidulikumalt. Esinejaid 30, kokku 43 eksponaadiga õige mitmekesises kunstiliikides. Eestlasist seekord E. Milvek akrüülmaaliga („Scarborough Bluffs II" ja A. Lee kahe kollaazhiga.

Näituse avas ühingu liige Reed Cooper, peatudes ühingu 30-aastasel tegevusel ning andis auhinnad auhinnatud tööde autoreile, kelleks olid: George Rackus (1. auh.) ning 2. auhinna: Carol Schiffleger ja Tony Volpe. Aunimetusega austati Zigfrid Jursevskis ja Sheila Maki.

Järgnevalt ühingu esimees George Rackus tegi teatavaks valitud auliikmed ja andis neile üle diplomid. Need olid Abel Lee ja Mary Schneider. Motiveeringus tunnustusena Colour and Form Ühingu ellukutsumisel ja kogu tegevusel kaasatöötamisel oma panusega, aidates vormida ja juhtida tegevust ning vanema kunstnikena annud julgustust nooremaile.

R.A.

PÄEVITAMINE EI OLE KARDETAV

Professor Gunnar Swanbeck konstateerib, et päevitamine pole mingil viisil ohtlik — vahepeal ju esines kõikjal hirmu ja õuduse raporte kuidas päikesekiirgus tekitab vähktõbe.

Professor ütleb, et teatud haiguste puhul on päikesevannid koguni ravivà toimega, näiteks soomussammaspoole (psoriaas) puhul. Et aga päikesevannid oleksid kohutavalt tervislikud, ei pea üldse paika. Saab ju vähe D-vitamiini, kuid teisest küljest on seda küllaldaselt meie igapäevases toidus. Kuid muidugi, nahk ju saab pruuni värvuse, mis mõnede meelest on kangesti ilus, nendib professor. Kuid ta lisab siiski juurde, et väga heledanahalised inimesed, kes töötavad väljas päikese käes, peaksid vahetevahel laskma arstil oma nahka kontrollida.

LAHKUS IGAVIKU TEEDELE

EDUARD KRIIK

sündinud 29. juulil 1915 Noarootsis
surnud 13. septembril 1981 Edmontonis

mälestavad sügavas leinas

vennad perekondadega
VOLDEMAR Vancouveris, B.C.
ALFRED Haapsalus
EVALD Haapsalus

Joh. 3:16

ARMAST KOGUDUSE VANEMAT

ALEKSANDER SEPPUR'IT

mälestavad kurbuses

JOOSEP LIGE perekonnaga
LEO LUNTER abikaasaga
AADO ALFRED abikaasaga
JOOSEP EISTRAT perekonnaga

Südameist tunneme kaasa Miraldale ja perele tema isa

ALEKSANDER SEPPUR'I

kaotuse puhul

Ei enam keppi vaja
sest kuuldub ingli kaja.

Perekond M. MEIUSI

Kiri Austraaliast

VASAKPOOLSED EESTI NOORED NÄITAVAD AKTIIVSUST

Austraalia eestlaskonna elu on muutunud rahutuks vastuolude tõttu, mis esinevad eriti märgataval kujul Sydneys. Need on vastuolud ideoloogia alal, mis leiab allakriipsutamist uue ajalehe („Küü-ii") ilmumises lisaks „Meie Kodule". Uue lehe ümber koondunud inimesed soovivad näha ja hinnata asju oma arusaamiste kohaselt, olles vaba vanadesse generatsioonidesse kuuluvate inimeste kinnisideedest. Sel viisil paraku asutakse põhiliselt erinevatele seisukohtadele, mis külvavad rahuolematust ja vaenu, kuigi avalikust poleemikast hoidutakse.

Ka vasakpoolne element eesti noorte seas on hakanud näitama aktiivsust ja selles mõttes kuuleb kaebusi mitte ainult Sydneyst, vaid ka teistest Austraalia keskustest.

Lõhenenud mõningal määral on ka vanadesse generatsioonidesse kuuluvate aktiivsete inimeste ühisrinne Sydney osas. Nii puudub laitmatu koostöö „Meie Kodu" toimetuse ja Austraalia Eesti Seltside Liidu juhatuse vahel. Loodetavasti laheneb see küsimus aastavahetusel A.E.S Liidu esindajate koosolekul Melbourne's, kus need arusaamatused tulevad klaarimisele ja valitakse uus Liidu juhatus.

☆

Austraalia läbib ka muidu rahutu faasi, mille sarnast see manner ei tundnud Teise maailmasõja lõpust saadik.

Peamiseks põhjuseks on valitsuse range majanduspoliitika, mille sihiks on inflatsiooni pidurdamine kulude kokkuhoiu abil. Kulusid on radikaalselt vähendatud kus iganes see oli võimalik kehtival eelarve aastal. Kuna üleliiduline valitsus vähendas osariikidele igal aastal maksetavaid eriotstarbelisi summasid mitmel alal, kaasa arvatud haridus ja tervishoid, osariigid pidid ka omalt poolt alustama drastilist kokkuhoidu. Uudiseid uute kokkuhoiu otsuste kohta tuleb järjest juurde, kusjuures üleliiduline valitsus hoiatab, et augustikuul parlamendile esitatav eelarve tuleb väga range.

Samal ajal tõusid siin maal seni ennekuulmatu kõrgusele laenude protsendid, mis mõjub kahjustavalt majandusele ja asetab raskesse olukorda neid, kel tuleb maksta protsente obligatsioonide ja muude võlgade pealt.

Tööpuudus on endiselt suur ehkki statistilised andmed näitavad vähest paranemist selles suhtes. Pankrotti jäänud ettevõtete arv aina tõuseb, kusjuures nende seas on olnud ka mõned pangad.

Üleliiduline valitsus on asunud kulude kokkuhoiu alal lausa fanaatilisele jooncle ja võitleb meeleheitlikult, kuid eduta, ka palgakõrgenduse nõuete vastu, mis algasid uue hooga mõni kuu tagasi. Koos nende aktsioonidega käivad vahetpidamata ka streigid, mis viimasel ajal haarasid korduvalt telekomi ja postiametnikke. Asi on võtnud niivõrd antisotsiaalset kuju, et hakkasid streikima isegi sellised töötajad, nagu näiteks Melbourne'i linna tuletõrjujad, ja pealegi veel niivõrd tõsiselt, et ei ole tõesti välja tulnud streigi ajal kustutama tulekahjusid. Streikide laviini on haaratud elektrijaamade personaal, transpordi töölised, sadamatöölised ja mitmed teised kategooriad, osalt ülemandriliselt, osalt ainult ühe või teise osariigi piirides.

Asja kõige halvem külg seisab selles, et streikijad kipuvad ignoreerima kehtivaid arbitratsiooni protseduure, püüdes välja pressida palgakõrgendusi otse tööandjatelt ja ka suuremal määral, kui see olnuks võimalik asja korrapärasel viisil ajades.

Nagu juba öeldud, liiduvalitsus püüab, nii palju kui see temast oleneb, takistada töötasu liiga suuri tõuse, rõhutades, et igaüks peaks praegusel raskel ajal kaasa aitama inflatsiooni vastases võitluses.

Oma siirust selles mõttes liiduvalitsus aga asetas kahtluse alla, kuna ta võttis, peaministri USA-s äraoleku ajal, vastu parlamendi liikmete töötasu revideerimise komisjoni otsuse, mis soovitas tõsta nende palgad kahekümne protsendi võrra. See kutsus esile avaliku pahameele, mille tulemusena valitsus muutis välismaalt naasnud peaministri nõudel oma meelt, otsustades, et vastu võetakse praegusel ajal ainult kümneprotsendiline palgatõus parlamendiliikmetele, teised kümme protsenti aga hakatakse maksma alles aasta pärast.

Ei saa ütelda, et liiduvalitsus olnuks järjekindel ka kinnipidamises kokkuhoiu joonest, mida jutlustatakse rahvale igal parajal juhul. Nii näiteks hiljuti selgus, et peaminister saatis Aafrikasse ja mujale maailma mitu ministrit ja parlamendiliiget koos abikaasadega, et anda isiklikult kätte Briti Commonwealth'i kuuluvate riikide juhtidele kutsed osavõtuks vastavast konverentsist Austraalias, justkui neid kutseid ei saaks edasi toimetada posti teel või diplomaatiliste esinduste kaudu.

Kuigi valitsuse sammud majanduspoliitika alal on ebapopularsed ja leiavad hukkamõistu paljude poolt, keegi ei saa eitada, et oma võitluses inflatsiooni vastu ta on olnud edukas. Inflatsiooni kiire tõus, nagu see leidis aset Whitlami valitsuse ajal, on mitte üksnes pidurdatud, vaid selle määr on isegi alla surutud, olles nüüd umbes kümne protsendi kõrgusel ja näidates vaid vähest ja aeglast edasist tõusu. Austraalia dollari kurss on seetõttu kindel, rahanduslik süsteem stabiilne ja inimeste hoiused ei ole kaotanud nii palju oma väärtusest, kui riikides suurema inflatsioonimääraga.

Kui mõtelda, näiteks, Iisraelile, kus inflatsioonimäär on sada protsenti aastas, siis Fraseri valitsusele tuleb au anda, et ta hoidis ära sarnase olukorra tekkimist Austraalias.

Seni liberaalide ja põllumeeste koalitsioonivalitsus Canberras võis takistamatult ajada oma poliitikat, kuna tal oli enamus mõlemas kojas. Viimastel valimistel aga, mis toimusid möödunud detsembris, senatis sai enamuse opositsioon. Algas keerulisem aeg Fraseri valitsusele, kuna senat võib blokeerida igat seaduseelnõu. Seda ette nähes valitsus viis läbi enne vana senati laialiminekut rekordilisel arvul seaduseelnõusid, püüdes läbi viia nii suurt osa oma poliitilisest programmist enne uue senati kokkutulekut, kui see lühikese ajaga vähegi võimalik oli.

☆

Adelaide'is tähistas 26. juulil oma 60 a. hällipäeva Adelaide'i Eesti Seltsi esimees Heino Lomp, kes on sel kohal olnud juba alates 1953 a., seega ümmarguselt 28 aastat.

Umbes samast ajast on ta ka L.A. Balti Komitee liige, olles selle esimees peaaegu igal korral, kus see amet langeb rotatsiooni korras eestlastele.

Ta on tegev ka mitmes Austraalia organisatsioonis. Neist tähtsamad on osariigi rakenduskunsti keskuse direktorite nõukogu, mille liikmeks ta on, ja osariigi 150 a. juubeli ettevalmistav komitee, kus ta on ühe allkomitee liige.

Oma elukutselises tegevuses on ta Adelaide'i raudtee-peajaama restorani, kohviku, baari ja muude ettevõtete juhataja ja raudtee ökonoom. Sellisena tema ülesandeks on korraldada bankette ning vastuvõtte niihästi valitsusasutuste kui ka eraorganisatsioonide tellimisel. Sel alal on ta ilmutanud suuri organiseerimisvõimeid ja muutunud väga hinnatavaks jõuks kõigi juures, kes on tema sellekohaseid teeneid iganes kasutanud.

Möödunud aastal sai H. Lomp raske saatuselöögi osaliseks oma abikaasa Helga elavate nimestikust lahkumise tulemusena.

L. TRETT

3-DAL SEPTEMBRIL K.A. SURI VANCOUVERIS

LEIDA NUDEL-KALBUS

neiuna Pertman

Ta oli 69 aastane ning kaua haige.

Leinavad

POEG ja ABIKAASA perekondadega

ARMAST SUGULAST

VALTER EVER'IT

mälestab kurbuses

DAGMAR KOKKER abikaasaga

ARMAST

JOHANNES KOHA

mälestab kurbuses

EESTI KODU PERE

SUIKUS IGAVESELE UNELE ARMAS

RICHARD SINISALU

mälestavad

KONRAD ja ELEONORE
RAOUL ja VILMA

UNUSTAMATA ARMAST

ANTS KERSON'I

mälestab leinates

LENNA SAAREKIVI New York'ls

UNUSTAMATA ARMAST

INGRID JUHKAM'IT

mälestab leinas

Jehoova on
mu karjane.

ANNA NEEMRE

Ka teine osavõtja Austraaliast VEKSA seminaris

SYDNEY (M.K) — Tallinnas toimunud VEKSA seminari kohta käivas kirjelduses teatab ajaleht „Kodumaa" (mis ilmub VEKSA — Välis-eestlastega Kultuurisidemete Arendamise Ühingu ning Välismaaga Sõpruse ja Kultuurisidemete Arendamise Eesti Ühingu ühise väljaandena) nr. 26 1. juulil 1981, et Austraaliast oli seminaristide hulgas ka Kaljo Linde. K. Linde oli Austraalia Eesti Seltside Liidu juhatuse Adelaide'is olemise ajal 1976—78 a.) välisvõitluse juhataja a. 1976, hiljem ka noorteala juhataja ja teistes juhtivates ülesannetes. Samuti on ta Balti Teadusliku Grupi Adelaide'i osakonna liige ja sealsete seminaride üks korraldajaist.

☆

Toonud selle sõnumi lisab Austraalia eestlaste häälekandja „Meie Kodu":

See fakt näitab, et organisatsioonid olgu valvel, eriti aga eesti keskorganisatsioonid ja teised, et nende juhtkonnas poleks isikuid, kelle tegevus, vaated ja käitumine võib varju heita tervele organisatsioonile.

Kodumaad külastajate sealsete võimumeestega suhtlemisest on ainult kasu meie rahva vaenlastel ning välis- ja vabadusvõitlusele võib oht sellest otse surmahoobiks kujuneda.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

ROOTSI ORKESTER TUTVUSTAB EESTI MUUSIKAT

Eesti orkestrimuusika tutvustamise eest annetas Eesti Rahvusfondi juhatus oma kuld teenetemärgid Stockholmi Liiklusameti (SL) orkestrile, dirigent Harry Sernklef'ile, esimees Lennart Nyberg'ile ja SL teenistuses olevale civ.ing. Lembit Pürge'le. Viimasel on erilised teened selles, et nimetatud orkester hakkas huvi tundma eesti muusika esitamise vastu. Orkestrile kingiti ka B. Kangro raamat „Estland i Sverige".

Stockholmi Liiklusameti orkester võttis osa ka ESTO pidustustest, mängides rongkäigus, laulupeol, rahvapeol ja ballil. Kuid juba enne ESTO't on orkester esitanud eesti muusikat Skansenis ja mujal ning jätkanud eesti muusika mängimist oma arvukatel kontsertidel peale ESTO't.

Orkester tähistab lähemal ajal oma 75 a. tegevust. Orkestri koosseis on praegu 34 orkestranti, vähemas koosseisus mängivad nad ka meeleolu muusikat.

Orkester on esinenud mitmel pool Euroopas ja mujal, isegi Jaapanis ja Mehhikos. Kavas on võimaluse korral isegi järgmisest ESTO'st osavõtmine.

Nagu teada, on orkester sissemänginud LP heliplaadi eesti muusikast — avamäng „Kalev ja Linda", R. Kulli „Potpuri eesti rahvaviisidest", tantsusüit „Höissa Simman", kolm eesti marssi j.m. Sissemäng on kõrgekvaliteediline.

Armast akadeemilist poega ja akadeemilist venda

ELDOR KALLAS'T

mälestavad vaikses leinas

RISTO LIIVOJA
KALJO VOORE — ENDEL VESK
KARL ARRO — RAIMUND PAHAPILL
HANS SEPP — HEINO LUIK

ARMAST VILISTLAST

HARRY PÕDERSOO'D

sündinud 10. oktoobril 1906 Tartumaal
surnud 16. juunil 1981 Cambridge, Inglismaal

mälestab leinas

KORPORATSIOON ROTALIA

Südamlik tänu kõigile kes meie kalli abikaasa ja isa

HUGO VALTER'i

kirstupanekust ja matusetalitusest nii rohkearvuliselt osavõtsid, tema viimsele teekonnale saatmist rohkete lilledega kaunistasid, tema nimelisesse fondi sissemakse tegid, ajalehe veergudel ja kirjateel mälestasid ja meile kaastunnet avaldasid.

Eriline tänu praost O Puhm'ile, organist dr. R. Toi'le, solist E. Libe'le ja kõigile kes teda nii tunnustavate järelhüüetega mälestasid ja lipuvalvet korraldasid.

ABIKAASA ja LAPSED

KORTERID

ÜÜRILE ANDA

möbleeritud tuba väikese keeduruumiga Avenue Rd. — Gottingham rajoonis. Telef.: 924-1351.

RASKE HAIGUSE JÄRELE UINUS IGAVESELE UNELE
MEIE ARMAS VEND

JOHANNES KOHA

sündinud 30. novembril 1910 Järvamaal
surnud 3. septembril 1981 Torontos

mälestavad sügavas leinas

Mina olen ülestõusmine ja elu;
kes usub minusse, see elab
ehk ta küll sureb.
Joh. ev. 11:25

õde ALIDE perekonnaga
vend EDUARD perekonnaga
vend ARVO lapsed

KAUAAEGSET HEAD SÕPRA

PEETER KÄIS'I

mälestavad sügavas leinas

ILMAR BIRK perekonnaga
EDUARD TOBRELUTS perekonnaga
FRIEDRICH MÖLLER abikaasaga
OSVALD KLIMSON abikaasaga
JOHANNES KUBJAS

JUMAL KUTSUS KOJU MEIE ARMSA KOGUDUSE LIIKME

ALEKSANDER SEPPUR'I

sündinud 21. juulil 1895 Tallinnas
surnud 5. septembril 1981 Torontos

Kallis on Jehoova meelest
Tema vagade surm.
T. Laul 116:15-s.

mälestab jällenägemise lootuses

Toronto Eesti VABAKOGUDUS

UNUSTAMATA KALLIST ONU JA VANAONU

ALEKSANDER SEPPUR'IT

sündinud 21. juulil 1895 Harjumaal
surnud 5. septembril 1981 Torontos

mälestavad sügavas leinas

ASTA JOSTMAN abikaasaga
TIIU ERG USA-s

HEAD SÕPRA

ADOLF SAALMANN'I

mälestavad kurbuses

JÜRI VAHER perekonnaga
MÄRT MÜRK perekonnaga
ELSS MALM
ALICE PAJU
IDA LILLIOJA
JAAN BALTSER

ARMAST ABIKAASAT

ELLA SIENKIEWICZ'IT

7-dal surmaaastapäeval

mälestab kurbuses

JOSEPH

ARMAST KLASSIVENDA

ENDEL KOOL'I

mälestab

VILJANDI MAAKONNA GÜMNAASIUMI XXII LEND

ARMAST KOOLIVENDA JA SÕPRA

ENDEL KOOL'I

mälestavad kurbuses

AINO ja KARL MÜLLERBECK perega

KIRIKLIKKE TEATEID

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
901 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Pühapäeval, 20. septembril kell 17.00 JUMALATEENISTUS.

ÕPETAJA KONETUNNID: Igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning iga esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M6G 3K6
Tel. 656-5240, kirikus: 923-9172

Pühapäeval, 20. septembril JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul. Teine SURNUAIAPÜHA York kalmistul (N section) kell 2 pl. Teenib õp. A. Taul. Muusikaline saade.

Pühapäeval, 27. septembril KODUMAALT LAHKUMISE AASTAPÄEV. Jumalateenistus kell 4 pl.

ÕPETAJA KONETUNNID teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 6. kiriku kellarkambris.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel.: 698-7977 või 766-7853
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 20. septembril kell 1.30.

LÕIKUSTÄNUPÜHA on pühapäeval, 4. oktoobril kell 1.30.

ÕPETAJA KONETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 469-6220
Jutlustaja E. Sarnoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2677

Pühapäeval, 20. septembril kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Jutlustab K. L. Marley. Lauluettekandeid.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church,
49 Davenport Rd.
Pastor Allan Laur
141 Clark Ave. Unit #30
Thornhill, Ontario
L3T 4P4
Tel. 889-8170

Pühapäeval, 20. septembril kell 1.15 pl. PÜHAPÄEVAKOOL lastele. Kell 2 pl. JUMALATEENISTUS. Kõneleb H. Söderholm. Lauluettekandeid.

Teisipäeval, 22. septembril kell 7 õ. PALVEÕHTU.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
983 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6486

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPAEVAL

Pühapäeval, 20. septembril kell 10.15 hommikul PÜHAPÄEVAKOOL kõikidele vanustele. Kell 11 JUMALATEENISTUS. J. Tall ja K. Raid. Solist M. Wilbiks. Kell 6 õ. KUULUTUSKOOSOLEK Tunnistusi. K. Raid. Medride duett.

TORONTO EESTI S. P. ADVENTKOGUDUS
Christuskirchea
804 Broadview Ave.
691-2848
Allmaaraudtee vastas põhja poole.

KOOSOLEKUD igal laupäeval, algusega kell 9.30 hm. Kell 11 hm. JUMALATEENISTUS.

PIIBLIKOOLI aine sept. 19. „Igavik" ja sept. 26. „Usuvili". Lasteklass. Tule ja esita küsimusi.

ARSTID

Leo Kann, D.C.
CHIROPRACTOR
Tel.: 489-0562
212 Dinnick Cr.
VASTUVÕTT KOKKULEPPEL

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1002
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tunnil telefonivalve

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Suur veok kolimiseks
J. KRULL
JA
WILCOX LAKE SAUNA
PEREKONNA SAUN
464 Sunset Beach Rd., P.O. Box 460
Oak Ridge, Ontario L0G 1P0
Telefon 773-0497
Johan Krulli juhtimisel.

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepaäri
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251
PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.
KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

ELEKTRIK
Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190 • Lic. E1044

H K INSURANCE AGENCY LTD
23 Westmore Drive
Suite 200
Rexdale, Ontario M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid
938 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
PLASTIK-
PÕRANDARIIDEID,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO

POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES:	376 College St.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
Balint Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talituses	958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.
Finn Home Bakery	281 Danforth Ave.

THUNDER BAY

Finnish Book Store	168 S. Algoma St.

SUDBURY

Wolfe's Bookstore	133—135 Durham St. E.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $30.00, 6 k. $16.00, 3 k. $11.00; USA-sse — 1 a. $32.00, 6 k. $17.00, 3 k. $11.50; Ülemeremaadesse — 1 a. $36.00, 6 k. $18.50, 3 k. $12.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri- ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada
„MEIE ELU" TALITUS

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Uus võimlemisrühm ainult eestlastele

Kalev-Estienne naisvõimlejad, kes hiljuti näitasid oma kõrget taset iseseisval esinemisel St. Lawrence Centre teatrilaval ja hiljem kordusesinemisel Seedrioru vabaõhulaval, CNE-l ja mitmetes televisiooni programmides, alustavad 14. septembril uue ja töörohke tegevusaastaga.

Kavas on ettevalmistus euroopareisiks, mis toimub järgmisel kevadel. Sellel reisil näidatakse peamiselt Kalev-Estienne eesti stiilis rütmilist võimlemist, vastandina võistlusvõimlemisele, mida arendatakse Kanada spordiorganisatsioonide kaudu. Kavatsetav euroopareis haarab ka mitmeid rahvusvahelisi võimlemispidustusi kus Kalev-Estienne treenerid ja Evelyn Koop esinevad loengutega.

Juba selle aasta novembri kuus on ette nähtud võimlemispidustused Torontos mis kulmineeruvad ühise Kalev-Estienne ja Malmötüdrukute esinemisega Minkler auditooriumis. Peale selle annavad mõlemad rühmad rea demonstratsioone ja loenguid eesti naisvõimlemise õpetajatele.

Möödunud eesti päevade ajal tuli ilmseks üldine langus eesti võimlemisrühmade tegevuses. Selle probleemi käsitamiseks korraldab Kalev-Estienne 20. septembril laudkonna vestluse teemal „Eesti naisvõimlemise suund". Sellel vestlusel arutatakse meie naisvõimlemises esinevaid negatiivseid nähteid, nagu üldine huvi puudus eesti noorte hulgas, segarühmade tekkimine jne. Vestluse probleemiks on kuidas leida tänapäeva nõuetele vastavaid teid meie naisvõimlemise edutamiseks ja kuidas paremini kasutada naisvõimlemist eestluse huvides. Vestluse paneelist on palutud osa võtma Torontos elunevaid võimlemisjuhte.

Uhe ettevalmistava sammuna 1984 aasta Ülemaailmseteks Eesti Päevadeks kutsub Kalev-Estienne ellu võimlemisrühma ainult eesti lastele. See rühm harjutab igal laupäeval kell 13.00—15.00 Hudson Public Schooli võimlas, Mt. Pleasant ja Davisville ümbruses.

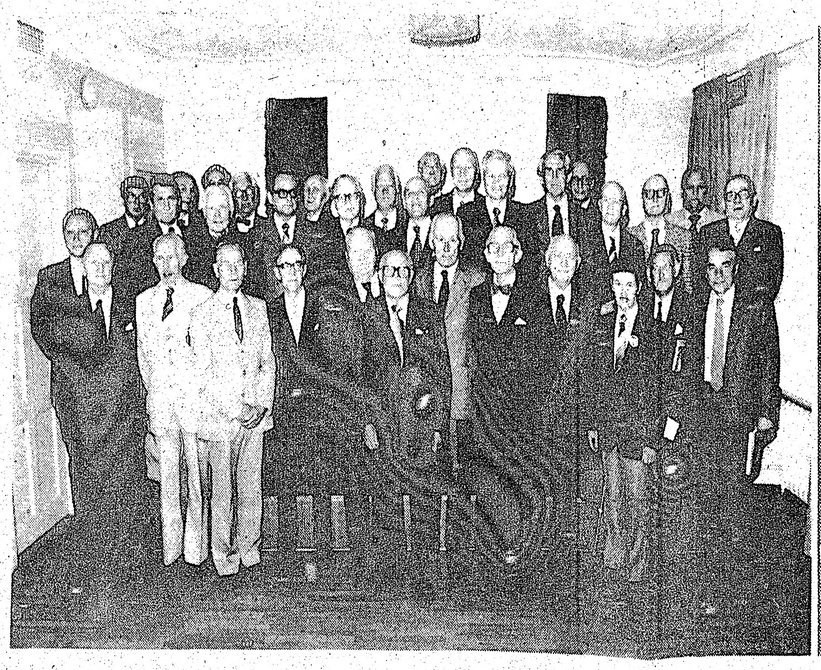

Gustav-Adolfi Gümnaasiumi 350. aastapäeva tähistajaid Stokholmi Eesti Majas ja Torontos Tartu College'is. Torontos võtsid koosviibimisest osa endised õpilased ja õpetajad (vasakult): M. Hansen, A. Reiman, E. Leetma, H. Pärkma, L. Madalvee, E. Türner, T. Kõhelik, P. Truupere, J. Kesamaa, K. Rosen, R. Piirvee, A. Kask, O. Paas, A. Saar ja V. Ruuse.

Kassett-helilint lastele

„ESTONIAN FAIRY TALES"

s.o. kaks muinasjuttu S. Maasi raamatust „The Moon Painters and other Estonian Folk Tales", vahel kandlepalad.

Hind $5.50. Postiga tellides pluss saatekulu 65c.

Müügil „MEIE ELU" talituses

958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

PURJETAJATE VÄLJASÕIT

Eesti Jahtklubi Kanadas korraldab oma traditsioonilise sügisese väljasõidu pühapäeval, 27. septembril. Paadid kogunevad keskpäevaks kl. 12-neks Ontario Place'i ette, kust algab ümber Toronto saarestiku purjetamine. Kl. 3 kogunetakse Hanlans Point laguunis piknikuks. Kaasa võtta omad söögid ja joogid. Hanlans Pointi laguuni on võimalik sõita ka üleveolaevaga, mis lahkub iga poole tunni järele Harbour Castle hotelli eest.

Paadiomanikel palutakse kontakt võtta: Heino Kasak (tel. kodus 223-5899, tööl 421-0202).

Eesti keele kursused Northern Secondary School'is

Eesti keele kursused eesti keelt mittevaldavatele täiskasvanutele toimuvad ka tänavu Northern Secondary School'is, 851 Mt. Pleasant Rd. Toronto, esmaspäeva õhtuti. Registreerimine samas 28. ja 29. sept. kell 7 õhtul. Esimene koolipäev on esmaspäev, 5. okt. 1981.

KOOLIKOMITEE

Vaipade ja mööbli PUHASTUS

auruga (steamcleaning)

Helistada ERIK LOKBIK tel. 447-9834

KUHU MINNA?

☆ Laup., 19. septembril T.E. Võitlejate Ühingu koosviibimine Eesti Majas algusega kell 7.30 õ.

☆ Pühapäeval, 20. septembril Kalev-Estienne korraldusel laudkonnavestlus „Eesti naisvõimlemise suund" Eesti Majas kell 3 pl.

☆ Reedel, 25. septembril Akadeemilise Kodu Sõprusõhtu Tartu College'is kell 7.30 õ.

★ Esmaspäeval, 28. septembril E. Pensionäride Klubi tervisvõimlemise ringi kohv kell 12 päeval.

★ Laupäeval, 17. oktoobril New Yorgi Eesti Teatri esitusel Eduard Vilde draama „Side" Lawrence Park Collegiate Institute auditooriumis, 125 Chatsworth Dr., kell 4 p.l.

SPORT

LÜHIDALT

☆ Kus on inimvõimete piirid? 1980 a. veebruaris peeti üks raskemaid võistlusi, Triathlon, kolmandat korda Hawai suurel saarel. Võitja ameeriklase John Howardi (33 a.) aeg oli 9 tundi 38 min. 48 sek. ujudes 2,4 miili, sõites jalgrattaga 112 miili ja jookstes maratoni, 26,2 miili. Kiireima naise Linda Sweeney (22 a.) aeg oli 12.00.32. Osavõtjaid oli 386, neist 24 naist; ainult 86 ei lõpetanud. Harulduseks oli Harry Cordello (46 a.), pime sündimisest saadik, kellel ujumise ajal oli paat kõrval, sõitis tandem jalgrattaga ja jooksis ühe maratonimehe kõrval. Harry sai ajaks 16.26.47! Viimase ja vanima võistleja Walt Stack'i (73 a.) aeg oli 26 tundi 20 minutit. Pärast lõpetamist olevat suudelnud lähedal olevaid naisi ja jalutanud 7 miili tagasi hotelli öeldes — „teisiti poleks see sobiv ühele Raud Mehele!"

☆ 23-aastane Arnie Boldt, kelle üks jalg on ülalpool põlve amputeeritud 20-ne aasta eest, püstitas augusti lõpul Torontos maailmarekordi hooga kaugushüppes 3.90 meetrit. Tema nimel on ka rekordid hoota kauguses 2.99 m ja hooga kõrguses 2.08 m!

☆ Uhe miili jooksu maailmarekordit parandati augustis 10-ne päeva jooksul kolm korda inglaste Coe ja Ovetti poolt. Koblenz'is (L-Saksa) Ovett jooksis 3 min. 48,40 sek. olles 13/100 sek. võrra kiirem Coe rekordist. Paar päeva hiljem Brüssel'is (Belgia) Coe võttis rekordi tagasi 3 min. 47,33 sek. Omavahelist võistlust on nemad vältinud kuna siis ei saavat keskendada rekordikiirusele sest jooks kujuneks liialt taktikaliseks.

erk

Peeter Põllu tütretütar külaskäigul Rootsis

EV Tartu Ülikooli kuraatori Peeter Põllu ja Eestis hästituntud nais-karskus- ja koolitegelase Helmi Põllu üks tütardest oli abielus mõne aasta eest surnud Vancouveri eesti koguduse kirikuõpetaja ja praost Helmut Evald Piiriga. Nende tütar Helmi Elsbeth viibis paarikuulise Euroopareisi raamides ka Uppsalas, kus ta „Teataja" esindajale jutustas oma muljeid Euroopast ja Vancouverist.

Helmi Elsbeth räägib head eesti keelt, mille kohta kinnitab, et see on neil olnud endasmõistetavaks kodukeeleks. Pruunide elavate silmadega tasase-rahuliku olemisega 21-aastasele inglise keelt õppivale üliõpilasele on see esimeseks Euroopas viibimiseks.

Vancouveris on tema isa, kes suri südamehaigusse 52-aastasena, järglaseks endine Göteborgi õpetaja Thomas Vaga, kellega sealsed eestlased olevat väga rahul, samuti ka ta soomlannast abikaasaga, kes oma sõbraliku kaasasolemisega kõigil oma mehe ja eestlaste üritustel on pälvinud poolehoiu. Toivo Laanemäe surm ja senise koguduse esimehe Olljumi haigus olevat jätnud suure tühiku eestlaskonna tegevusse.

Helmi Elsbeth arvab, et võibolla on isegi hea, et Toronto järgmise ES-TO omale nõutas, kuna selle läbiviimine Vancouveri väikesele eestlaskonnale olnuks väga-väga raskeks ürituseks.

Eesti külastamine ei tulnud kõnealla, kuigi isapoolne vanaema elab Võrumaal, ! kuhu aga niikuinii ei oleks lastud minna. Ka teised sugulased on ju laiali üle kogu kodumaa.

A.M.

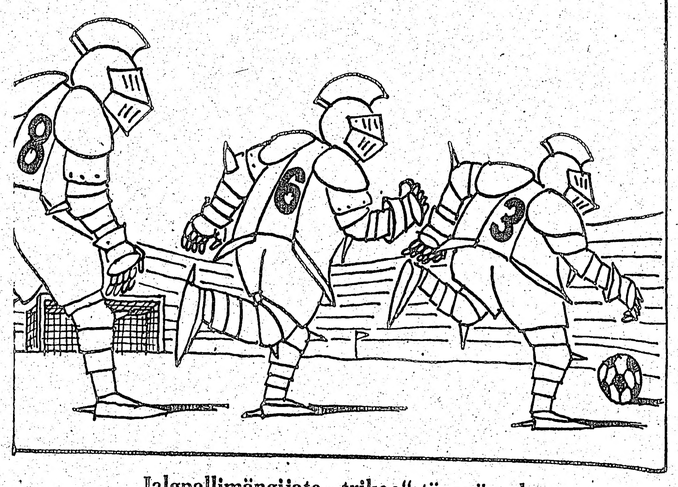

Jalgpallimängijate „trikoo" tänapäeval.

Eesti pensionärid Seedriorul organiseeruvad

Kesknädalal, 9. septembril oli Seedriorul eesti pensionäride koosolek, kus otsustati hakata organiseerima Lõuna-Ontario Eesti Pensionäride Klubi. See toimuks valitsuse poolt toetatud „New Horizons" programmi alusel, et anda pensionäridele võimalust vabal ajal osa võtta klubi koosviibimistest, loenguist, harrastada käsitööd jms.

Koosolekul valiti 12 isikut organiseerivasse toimkonda. Asutatava klubi presidendiks valiti Hugo Allisma, abipresidendi.s ja laekuriks Carl Rajamets, al presidendiks Ilse Palmisaar ja sekretäriks Ottomar Laamann.

Loodetakse suuremat osavõttu Seedrioru l hemas ja kaugemas ümbruskonnas Lõuna-Ontarios elunevate pensionäride poolt.

Asjast huvitatuil 60-aastastel ja vanemail pensionäridel palutakse endast teatada klubi juhatusele H. Allisma ehk O. Laamanni nimele, aadressil: Estonian Camp, R.R.#1, Elora, Ontario, N0B 1S0, teatades oma nime, vanuse, aadressi ja telefoni numbri.

VAJATAKSE

LAPSEHOIDJAT

5 päeva nädalas, 16 kuuse lapse juurde, Dundas—Dixie Rd. rajoonis. Helistada telef.: 270-1915 või 656-3354

Eesti arst valvekorras

19. ja 20. septembril
dr. R. Vanaselja 921-7777

26. ja 27. septembril
dr. R. Pahapill 921-7777

ÖP. ANDRES TAUL JUTLUSTAB FLORIDAS

EELK Lõuna Florida Koguduse sügisese tööperioodi algusega korraldatakse rahvuslik mälestusjumalateenistus Kodu-Eestist lahkumise ja Lõikus-tänupüha tähistamiseks — pühap., 11. okt. kell 3 päeval Christ Lutheran kirikus — 1955 E. Oakland Park Blvd. Fort Lauderdales. Jutlustab külalisõpetaja Andres Taul Torontost. Orelil E. Allik.

Pärast jumalateenistust toimub kiriku kõrvalsaalis koosviibimine kohvilauas.

T.E.R.R. „KUNGLA" HARJUTUSTUNNID

algavad kolmapäeval, 16. septembril Eesti Majas. Uued tantsijad 6.30, endised liikmed samal ajal nagu eelmine aasta. Informatsiooniks helistada Robert Kivi tel. 221-9735.

MÕTTESÄHVATUSI

Omakasupüüdmatu sõprus võib olla ainult võrdse sissetulekuga inimeste vahel.

☆

Kohtupristavid on nagu väiksed lapsed: nad tahavad kõike saada, mida näevad.

PÜHAPÄEV KIRIKUS

Elupilte kodumaalt möödunud sajandi esimeselt poolelt

Oma raamatus „Baltische Skizzen" annab dr. Georg Schultz-Bertram elava kirjelduse ka pühapäevasest kirikust ja selle eel- ning järelmängust:

Laupäev on suur puhastuspäev. Terve maja saab keldrist pööninguni tuulutada ja pesta. Õhtul lähevad teenijad kasevihtadega sauna, tüdrukud enne, sulased pärast. Tüdrukud tulevad saunast punaselt õhkuvad kui roosiõunad. Sulased on lumivalgetes linastes särkides. Õhtul kostab peretoast kuni hiliste tundideni tüdrukute koraalilaulmist.

PÜHAPAEVA HOMMIK

Pühapäeva hommikul on vana praost varakult jalul. Oma parimas riietuses, sametlipsuga ja väikese, mustast siidist mütsikesega peas, avab ta oma praostliku kapi, milles hoitakse ametlikke pabereid ja tsirkulare, ja hakkab kirikus avaldamisele tulevaid teadaandeid valmis seadima.

Sellega valmis, lubab ta enesele natuke aega hommikuseks piibutõmbamiseks. Seejärel asub ta oma jutlust ette valmistama. Samal ajal kammib abikaasa ta hõbedased lokid korda. Siis tuuakse teenija poolt aurav kohvikann lauale.

Kell on üheksa, kui „sakste uks" (eestlaste jaoks on nn. „rahvauks") suurde asjaajamisruumi avaneb ja vana köster sisse astub.

Samal ajal hakkab väljas igast suunast maarahvast kogunema — kes hobuvankriga, kes ratsa, kes jalgsi. Varsti on kõik aiaääred hobuseid ja vankreid täis. Väikesed eesti maahobused nosivad rahulikult neile päheriputatud märsist heinu või kotist kaeru.

Asjaajamisruumis istub praost köstri vastu suure laua ääres ja hakkab suurest raamatust kihelkonda kuuluva 70 kuni 80 küla talusid nimepidi välja hüüdma. Vöörmündrid, mõned neist sinistes, pikkades kuubedes, hüüavad praosti poolt väljahüütud nimesid edasi peretuppa. Sealt läheb hüüdmine kööki, edasi eesruumi ja jõuab lõpuks välja.

Kes väljasolijatest oma küla nime kuuleb hüütavat, tungib rahvamurrust läbi ja tuleb „rahvaukse" kaudu asjaajamisruumi. Seal ütleb ta oma nime ja maksab köstrile oma vaskkahekümnekopika. Köster laob need kahekümnekopikad rublasteks püstikuteks.

Samal ajal on kirikumõisa teises osas väike turg käimas. Talunaised on toonud müügiks võid, mune ja kanu. Kütid pakuvad oma jahisaaki. Kaluritel on Peipsi vähke ja kalu.

Ametlikule asjaajamisele ja turule teeb lõpu kirikutornis lööma hakatud kell. Kõik tõttavad kiriku poole. Köster on kõige ees. Temale järgnevad vöörmündrid kirikuriistade, armulaualeiva ja -veini ning kirikukassaga.

Kõige lõpus tuleb praost sakslastest koguduseliikmetega (kuna saksakeelseid jumalateenistusi peetakse ainult kolm või neli korda aastas, võivad sakslased ka eestikeelsetest jumalateenistustest osa võtta).

KIRIKUS

Kirikus istuvad noored maapoisid üleval vääril, mustad mütsid kuhja laotud või kroonlühtrite külge riputatud, nii et need on viltu vajunud. All kirikus istuvad mehed naistest eraldatult. Vahekäigus seisavad või istuvad põrandal need, kes ei ole istekohta leidnud.

Tüdrukutel on ühe- kuni kolmetollilaiused puust ja värvilise paelaga kaetud pärjad peas, blond juus lahtiselt seljal lehvimas. Naised ja ka tüdrukud kannavad volditud, vikerkaarevärviliste triipudega seelikuid ja musta pihikut.

Kirikust viib kõrvaluks käärkambrisse, mis raamatus on nimetatud „Kärk-kammer". See viimane nimetus viiakse ühendusse sellega, et selles ruumis toimetab praost vajaduse korral ka ülekäteläinud koguduseliikmete tagasi õigele teele juhtimist, mis võis sündida ka kärkimise abil.

Kantsli vastas on köstri pink ja kast, milles köster hoiab plekist numbreid lauldavate laulude märkimiseks vastavatel mustadel tahvlitel kiriku seintel.

Jumalateenistus algab preluudiumiga vanalt orelilt, mille pedaalid nagisevad ja tina- või puuviled kiunuvad. Esimene koraal kõlab vähemalt tuhandest suust. (Siinkohal mainib autor, et ta on Laiuse kirikus kuulnud eestlasi Händeli „Hallelujat" laulmas.)

Koraal kestab kaua, sest lauldakse kõik salmid läbi. Pärast liturgiat tuleb teine koraal, jälle pikalt — kuni 9 salmi. Siis läheb praost kantslisse jutlust pidama.

Kuid jutlus ei ole ainuke asi, mida kogudusele kanstlist pakutakse. Jutlusele järgnevad igasugused teadaanded — ametlikud ja poolametlikud — ja mahakuulutamised. Nii jääb praost kantslisse tervelt kaheks-kolmeks tunniks.

Ja huvitav: kui jutluse ajal kostab kirikus igalt poolt köhimist, valitseb mahakuulutamiste ajal kirikus hauavaikus. Kui õpetaja on viimase pruutpaari maha kuulutanud, kaovad tema ülejäänud sõnad täielikult seni tagasihoitud köhimiste vallandumisse.

„UNE-JAKOB"

Jutluse ajal liigub kirikus kepiga varustatud väike, kuivetanud mees. See on „Une-Jakob", kiriku kellalööja ja hauakaevaja. Tema ülesandeks on magamajäänud kirikulisi äratada — käeulatuses olevaid õlast raputades ja kaugemal olijaid kepiga torgates.

Nende magamajäänute kaitseks ütleb autor, et paljud neist on poolest ööst teele asunud, käies jala kuni 20 versta maha. Paljud teised nn. „Pühharahvas" (hernhuutlased), on jäle terve öö köstri piiblitunnis istunud.

Kui jutlus ja teadaanded on läbi, algab armulaud. Une-Jakobil on nüüd uus ülesanne. Ta võtab altari tagant umbes süllapikkuse, tugevast puust kepi, mille otsa on kinnitatud rohekaskollasest plüüshist kotike ja väike kuljus. Selle riistapuuga hakkab ta nüüd kirikus ringi käima ja rahalisi annetusi korjama. Kui kotike on täis, puistab ta selle altaril tühjaks ja jätkab korjamist sealt, kus see pooleli jäi.

Armulaualisi on kuni 700. Kui need kõik on valmis, läheb Une-Jakob kirikutorni kirikut välja lööma.

Pühapäev on vahepeal peagu õhtusse jõudnud. Kõik kiriku juurest viivad teed mustendavad koduminejatest. Sakslastest kirikulised jäävad aga praosti juurde varasele õhtusöögile. Pärast sööki jäädakse veel aega veetma jutuajamisega, laulmisega, seltskondlike mängudega või isegi tantsimisega.

Kiriku juures asub ka kalmistu. Autor on lapsepõlves huviga vaadelnud seal asuvaid vanu, sammaldunud kivist ratasriste, milledelt ta on leidnud ka eesti nimesid. Sellest teeb ta järelduse, et aastate 1560 ja 1690 vahel — ta on ristidelt ainult selle ajavahemiku leidnud — oli eestlaste hulgas juba rikkamaid, kes said endile kivist tahutud risti lubada.